

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 08980

LIDER FUN NEKHTN

Zusman Segalowitch

•

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION



NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG



MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center



The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

Printed in Poland

Lider fun necb

Z. SEGAŁOWICZ

Wydaw. Ch. Brzoza

Warszawa, Leszno 27

Druk „Oświata” Tłomackie

~~1919~~

~~1919~~

צײַטיקע טרויבען

1920

צו דיר, נייע לידער
צו דיר, מיין געפעט...

שטערן אין הימל,
פרויען אויף דר'ער...
ווייל צו דעם יענעם,
וואָס טרוימט און באַגערט.

ווייל צו די בליקן,
וואָס רייסן זיך הויך,
ווייל צו די באַקן
וואָס ליבע מאַכט בלייך.

פלאַמען = רינג...

פון דאַנען קאָן מען נישט אַרויס...
אין פלאַמען - רינג אין אונזער הויז.

עס ברענט די טיר, דאָס פענסטער ברענט...
פלאַם - פייער פלאַמט אין מיינע הענט.

מיר וואַרפן זיך פון פלאַם צו פלאַם
מיר גייען אויס פון תּאווה - סם...

טאגן 1

ארונטער די קליידער,
ארונטער די שאנד...
נישטאָ מער קיין נדר
אין פייער - פארבאנד.

און נאקעט אין פריילעך —
זו טאגן פאר מיר היינט.
אך בין דאָך דיין מלך.
דיין קנעכט אין דיין פריינט.

פאר יאָרן יסורים
פאר פריידלאָזע נעכט
זו טאגן, ווי אַשטירם —
די זינד איז גערעכט

ווייל שטאַלץ מאַכט דעם זינדער
דיין נאקעטער גלאַנץ,
פארבלענד מיך געשווינדער,
בין חלש'ן... טאגן!

אָן אָטעם

אויסוויגן דעם זאפט פון דייע ליפן.
אויסקוישן די פארב פון דייע באקן,
בלייך דיך מאכן, ווי אַבלום פון ציפיל זון,
בלייך פון ליבע...

שטארבן, אויסגיין, חלשן מיט דיר איניינעם..

ראנגלען זיך מיט דיר אין גראַז אין פאַקשעווע,
אין שטעכעדיקע זאַנגען.
ווייט פון גאַט, פון מענטשן און פון טומל.
אָן אָן אָטעם איינגעשלאָנגען דיין אָטעם
אין דערנאָך, דערנאָך !

דעם הימל זון און בלענקעט
דעם לויף פון וואַסער האַרען,
דעם רויש פון וואַלד..
און דיך.
דעם גישט דערהערטן עכאַ
פון דיין באפרייטן זיפן...

דיינע נעכט

די האב די שטייפע אָרעם דיינע אויפגעעפנט,
די ליפן דיינע קושנדיק ביו בלוט געביטן.
די האב גענומען דין אינגאנצן.
פלאמענדיק דין פלאם גענומען,
נאך א לאנגן דורשט האב איך א פרישן
קוואל געפונען.
און וויין געטרונקען ביון דעק פון בעכער...
אך ביון פינטמן גלגול
זעל איך די רגעס נישט פארגעסן
דיינע געכט...

דען איר קום פון דיר

איך קום פון דיר, ווי פון א פעלד
מיט פרישן אויסגעשפרייטן היי,
ווי פון א ווינגארטן
ווי טרויבן צייטיקע פלאצן אויף דער זון:

איך פאל אַוועק אויף מיין געלענער.
די אויגן מיינע מאך איך צו
אין יעדער קוש דיינער לעבט אויף צוריק.
די ווערטער דיינע אָטעמען,
ווי ווינטלעך וואַרעם איבער מי
און ווי אַ פאַליע שלענגלט זיך דיין האַנט
און גלעט מיין קאָפּ, מיין האַלז,
מיין האַרץ און מיינע אַרעמס...

דיינע הענט

די הענט דיינע, די וויסע שלאנקע הענט,
ווי שפיון שטויסן זיי מיך אָפּ,
ווען דו ביזט בייד,
ווי צוימען זענען דיינע הענט.

די הענט דיינע, די וויסע שלאנקע הענט,
ווי קייטן בעמען זיי אַרום
און זיגנדיק ווער איך אַליין באַזיגט
אין דיינע הענט.

די הענט דיינע, די וויסע שלאנקע הענט,
ווי אָפּגעזעגטע צווייגן פאלן זיי אַראָפּ,
ווי טויבן וויסע דורכגעשאַסענע,
ווי זאנגען אָפּגעשניטענע...
פון מיד ווערן, פון האַלזן זיך...
די הענט דיינע, די וויסע שלאנקע הענט...

עס טויט..

פארנאכט, באַלד נאכט...
עס טויט.
איך האָב דיין זיפן דערהערט
פארטרויט...

דיין האַנט איז מיד
דיין אויג איז צו
און איך בין שווייגנדיק
ווי דו

דאָס גראָו איז פייכט...
דו אַטעמסט לייכט
און אין דער נאכט גייט קוים אַוועק,
גייט קוים אַוועק דיין זיפן.
באַפרישט פון טוי
באַזאַלִיבט פון הערצער צוויי,
פון לוסט, פון פלאַם פון ליידנשאַפט
ציו וויי...

ל י ל י ת . .

היינט בין איך, לילית, ביי דיר אין די הענט...
פיער דיין זיג, ווי דו ווילסט, ווי דו קענסט,
איך האב אליין זיך דיין ווילן פארשקלאפט —
וואס איז מיין שטאלץ היינט, וואס איז מיין קראפט?

אונטערגעבראָכן, ווי בוימער די קני
און אין די אָרעם, אַ פלאַמיקער גלי...
הארץ איז פאַרהלשט, אויג איז פאַרבלענדט...
היינט בין איך, לילית, ביי דיר אין די הענט...

ווען עס קומט די שעה...

ווארטן יארן, בענקען, שווייגן,
ווען דו ביזט נישטאָ!
גאָט און טייל' איבערשטייגן,
ווען עס קומט די שעה...

זינגען, שפּורען אין טאנצן
איבערברענען זיך אליין...
ווען דו דעקסט זיך אָפּ אינגאנצן
אַעג די וועלט דאָן אונטערגיין...

מ י י נ ע ..

ווי טויליעסט זיך צאָרט ווי א קעצל
און קושסט אזוי שווינגנדיק היינט —
ביזט היינט אזא גוטע...

די ליפן זיי טוען שוין וויי,
מיין האַרק, איז פון קלאַפן שוין מיד —
ביזט היינט אזא דרייסטע...

אין די אַדערן שטיקט זיך דאָס בלוט
און אַשכורער געפיל אין קאָפּ —
ביזט היינט פיל מיט פייער.

באַפרייסט נישט די אַרעמס פון מיינע
און אַטעמסט מיט לעבן און פלאַם —
ביזט מיינע, היינט, מיינע...

ד י ל י פ ן

די לײפן, די וויניקע לײפן!
איך קום פון דער וואַכיקער גאס.
איך האָב דאָרט פיל פריידן פאַרגעסן —
פאַרשכור! פאַרבלענד און פאַרקנס!

מען האָט מיך דערמאָנט אָן די לוחות:
אײף יעטועדער טריט אַ פאַרבאָט.
מען האָט מיך מיט גיהנם געשראַקן —
דיין האַרץ איז מיין פריינט, און מיין גאָט.

די לײפן, די וויניקע לײפן!
פאַרשליס מיך, מיין מויל און פאַרשמיד —
איך זאָל גישט פאַרשוועכן מיין לײבע
אַפילו אַצינד... מיט מיין לײד...

מיידלשע יאָרן

האַסט נאָך דעמאָלט דיין רייץ נישט פאַרשטאַנען...
ווי בלומען, ווי בלויקייט אין קאַרן.
ווי וויסקייט, ווי אומשולד פון שוואַנען
אַנטפּלעקסטו פאַר מיר דיין נשמה —
דערצייל מיר, דערצייל מיר, דינע מיידלשע יאָרן.

פאַרנאַכט פלעגט זיך געמען מיר בענקען
אין דרייטט איז דאָס בענקען געוואָרן,
ביינאַכט איז דער שלאָף נישט געקומען
און ס'ראַנגלט דיין האַרץ זיך און נייגערט...
דערצייל מיר, דערצייל דינע מיידלשע יאָרן.

פלעגסט בענטשן און שעלטן דיין תּאווה
מיט תּפּלות באַרויקט מיט צאָרן...
דיין אייגענעם לייב פלעגסטו קושן
און שפּיגלען זיך נאַקעט באַגינען —
דערצייל מיר, דערצייל דינע מיידלשע יאָרן.

מיין סוד

אין אויער וועל איך דיר אריינסודן
מיין פלאַטיק ווילן. מיין פארלאַנג
און אַנצונדן דיין ווילן...

די ליפן דייע אַפבריען
און צושמידן צו מיינע...

אין שטאַל וועלן די אַרעמס דייע
זיך פאַרשטייפן
די אַרעמס דייע און די קני
און ווי אַ פאַליע וועט דיין קערפער
זיך אַ טרייסל געבן
ווילד און צאַרנדיק.

און אונטערטעניק וועסטו זיין...

מ ז ב ח ...

די ביזט א מוזח
און איך בין דער קרבן.
איך בין אין די אַרעמס
אין דיינע געשטאַרבן.

און טויטע שוין זינגען
מיר ביידע צוזאַמען
מיר ווערן פאַרשלאָנגען
אַלץ מער אין די פלאַמען.

קיין אַש זאָל נישט בלייבן,
קיין וואָרט, קיין ציאה.
ווי גוט איז צו ברענען
ווי שטאַרק די הנאה...

קאלינעס

מיט רויטע קאלינעס די ווענט פארפוצט,
טיר און פענסטער מיט ווייסע פארהאנגען פארהאנגען
און צום געלעגער פרישן היי געבראכט
ווי פשוט היימלעך איז דאָס גליק —
מיין קינד !

נאָר ביינאכט... די קאלינעס, די רויטע
זיי פאלן פון די ווענט אראָפּ.
ווי פלאמען, ווי פאקעלן פאלן זיי אראָפּ
און צינדן אָן דיין פרישן היי - געלעגער...
מיין ווייב !

~~די ווייניקע זענען~~
~~די ווייניקע זענען~~

נאקעט

די האַסט דעם קאַפּ אַראָפּגעבויגן
אין פאַרדעקט זיך מיט די הענט.
טויזנט יאָר פאַרמאַכטע אויגן —
איך האָב ווידער דיך דערקענט.

אוראַלט דרימלט אונדזער דרייסטקייט
אין די אַדערן, אין בלוט
גיב מיר אָפּ דיין גאַנצע ווייסקייט
פאַר מיין פּלאַם און פאַר מיין מוט!

אַז די זינד איז פול מיט שיינקייט
ווייס איך לאַנג שוין, קינד פון לוסט,
אַז די זינד גיט תּפּלה - ריינקייט
האַב איך איצטער זיך דערוואַסט,

קניען נידעריק און קושן
דיינע שטראַלן אָן פאַרבאַט.
אונדזער חופּה אָן קדושין
ננטשט דער לעבעדיקער גאַט...

דיינע קליינע אויערן

דיינע קליינע אויערן, דיינע פערף - בעכער
זענען בלויז פאר מיינע סודות,
פאר ווערטער, וואָס פליסן, ווי לאַנגזאַמע קוואַלן,
פאר ווערטער, ווי זיפצן פון בלומען
וואָס מאַכן זיך אויף בלויז ביינאַכט.

די אויגן דיינע פאַרמאַכט די הנאה
דער אַנמאַכט פאַרשליסט דיינע ליפן.

נאָר אין דיינע קליינע אויערן
ווינטלט זיך גנב'יש מיין אַטעם
מיט האַלבע פאַרחלש'טע ווערטער
מיט ווילדע בקשות
אַלץ דרייסטער און דרייסטער...

די ביזט געווען א באגינען

די ביזט געווען א באגינען אין פעלד
איך בין דאָרט זייען געקומען,
האָב איך דיין טוי צוגענימען —
די ביזט געווען א באגינען אין פעלד.

די ביזט געווען א פארשלאָפּענער ים
איך בין געווען א פארבאָרגענער ווינט:
זענען מיר ביידע צוזאַמענגעקומען
האָבן די פאליעס זיך שפּילן גענומען
שפּילן און טאַנצן און שפּריצן מיט פּלאַם —
די ביזט געווען א פארשלאָפּענער ים...

דיין ווייסע קני

ווי נאך א שטורם - ווינט דאס פעלד
זעט אויס דיין ווייסע בעט באגינען
ווי נאך א שטורם - ווינט דאס פעלד.

דאס יונגע היי האט אפגעשווענקט
דער פלינקער שטראם,
דעם זאנגען-וואלד צעקנייטשט
און ערגעץ ווי אים ביז צו דר'ערד געבויגן.
דער דונער האט אבויס צעקלאפט...
גריין - לעבעדיקע צווייגן
הענגען טויט אראפ ווי דייע הענט...

און ווייטלעך לויכט א העלער הימל - פאט,
ווי אויפן ברעג פון בעט
דיין ווייסע קני,
דיין ווייסע קני...

מין קליינע

מין קליינע, זיי פריילעך
און גלויב מיר, געטרוי!
איך בין א בן - מלך.
און דו ביזט מין פרוי.

מיר זענען צוויי קלאנגען
געריימט אין איין ליד,
צוויי דרייטע פארלאנגען
צוזאמענגעזאמידט.

מיר זענען צוויי עכאט,
צוויי שטראלן - איין שייך,
צוויי רינגען, צוויי בעכערס
מיט רושיקן היין...

מיר טאנצן, מיר שפילן,
מיר וויינען פאר פרייד,
מיר זענען איין ווילן,
איין לעבן, איין טויט...

הנאה

ווי זענען די ספקות ? דער צער איז אַריבער.
ווי בעכטן ? ווי מאַרגן ? די צייט איז אונז אויס,
אין איינער אַ שטאַרקער, אַ פּלאַמיקער גבור
ער האָט אונז געפאַנגען אין לאָזט נישט אַרויס.

אין איינער אַ גוטער... ער לאָזט אונז נישט בענקען
היינט איז אינזער לעבן, און היינט איז אינזער טויט,
דיין נאַמען ? מיין נאַמען ? ווער קאָן עס געדענקען ?
מיר רופן זיך אַנדערש אין רגעס פון פרייד.

מיר האָבן פארגעסן פון וואַנען מיר שטאַמען
אין זאָל זיין פאַרשלאָסן אויף אייביק די טיר...
הנאה, הנאה! מיר שטאַרבן צוזאַמען
צוזאַמען, הנאה! צוזאַמען מיט דיר...

מיר וועלן ברענען

מיר וועלן ברענען ביזן איבערברענען,
ביז אן כוחות
ווי צוויי פארלאָשענע מזבחות.
מיר וועלן ברענען ביזן איבערברענען.

נאָר בלייבן דורשטיק וועט דער ווילן
ביז די לעצטע פונקען.
נאָר נישט אינגאנצן אָנגעטרונקען,
אך, בלייבן דורשטיק וועט דער ווילן.

אין דעם רויך, וואָס וועט פארשוועבן
איבער בערג און איבער ימען
מיר וועלן פלאַמען
אין דעם רויך, וואָס וועט פארשוועבן..

ס'ר'א פרייד

ס'ר'א פרייד עס איז צו געבן פרייד:
ארומצונעמען א יונגן גוף
און אויפוועקן די צייטיקייט
פון דרעמלדיקן בלוט.

דאָס שעמען זיך,
דאָס ראַנגלען זיך
דאָס זייפיק אומפאַרמיידלעכע
פֿין זיגער'ישן פלאַם...

ס'צרא פרייד עס איז צו געבן פרייד..

ווי העראַגליפי = שריפט

ווי העראַגליפן - שריפט ליגן דיינע האַר צעוואָרפן
אויף דעם ווייסן קישן...
די אויגן דיינע זענען צו,
די ליפן דיינע זענען צו -
ווער ביזטו פרוי?!

וואָס האָט דיך געבראַכט צו מיר?
און וואָס וועט דיך פון מיר פארטרייבן?
דיין האַרץ איז טיפער פונם ים
דאָס האַרץ דיינס איז ווי אַ הימל - סוד...
ווער פאַרשטייט דאָס קלאפן פון אַ האַרץ?

אָפּגעדעקט פאַר מיר אינגאַנצן
און דאָך ביזטו פאַר מיר אַ סוד
וואָך אויף, וואָך אויף!
איך וויל אין דיינע אַרעמס
אַ וועלט פאַרברענען...

זיי מיר מוחל!

וואָס איך האָב די הייליקע סודות
פון אונזערע נעכט
פאַר אַנדערע פאַרטרויט —
זיי מיר מוחל!

איך האָב נאַכגעטון דעם עפּל - בויים
בעת ער בלייבט...
פלייטעט ער מיר שנייעלעך פון אומשולד —
זיי מיר מוחל!

איך האָב נאַכגעטון דעם שטערן, קינד!
בעת ער לויכט...
צעשפּריצט ער זיך מיט טונקען גאַלד —
זיי מיר מוחל!

ס'האַט אַזוי פיל בלומען אונזער גאַרטן
און דורכן צוים
וואַרף איך בלומען אָפּט פאַר פרעמדע
זיי מיר מוחל!

מ י ר

גוטע אויגן. פרום-פארליבטע גוטע מענטשן
וועלן בענטשן.
בלינדע זינדער, וועלן זינד ביי פרומע זוכן
וועלן פלוצן
מיר? מיר וועלן אלעמען איין ענטפער געבן!
— זינגען, לעבן!
1920

פ' י' ם' ם' ...

פארנאכט ביים ים

א דעלפין שפילט אין ים פארנאכט,
דער עולם שטייט ביים ברעג און לאכט,
דער עולם לאכט, פון טאג נישט מיד
און טויזנט פאליעס לאכן מיט.

דריי פערטל ים איז בלויער גלאז,
איין פערטל וויגט זיך ווייבליך - ראָז,
אין אויף דעם ראָזן - פערטל ים
צעפונקלט זיך א שטערן פלאם...

שוין טוֹק... נאכט.. גאָר אימגעריכט
שווימט אָן אַ עוואַרצע שיף אָן ליכט,
די ננביש שיף שוויכט שטיל צום ברעג-
דער עולם לויפט אַהין צוועק.

איך בלייב אליין, די פאליע עטראָלט
אין זילבערט זיך און וואַקסט און פאלט,
נאָר איינגעשאטט אין נאָט און רו
קלאפט שטיל מײן האַרץ... דער ים קלאפט צו

1917

לענאָראַ

מ'האַט אויז געגעבן אַ זעגל אַ וויסן
דער שיקזאַל איז ביז און דער ווינט איז אַ כעסן —
מיר זענען געשווימען מיט מונטערע אויגן,
געלאַכט פונם שיקזאַל, געלאַכט און געפלאַיגן.

לענאָראַ, לענאָראַ!
מיר טראָגן זיך ווייט...
מיר זענען אַ פאַליע
אין שטראָם פון דער צייט.

מיר האָבן געפונען אַנאָינול אַ קליינעם
דער טאָג אין די נאַכט זענען אויזערע שכנים.
און אָפענער הימל באַשטראַלט אויזער שאַטן —
מיר האָבן אי דערנער, אי בלומען צעטראָטן.

לענאָראַ, מיר זענען
די לעצטע וואָס ליבן
אין ווערן פון שטורם
צו שטורם געטריבן.

צעבראַכן דאָס שיפּל, דער זעגל צעריסן —
מיר הויבן די הענט און מיר גיבן צו וויסן;
דעם הימל, דעם דונער, דער נאַכט און דעם נאַרגן
ס'האַט אויז דער שטורם אין אָפּגרונט פאַרבאַרגן.

לענאָראַ, מיר זענען
די לעצטע לעגענדע,
מיר זינגען און שטארבן
און בענטשן די ענדע.
1917

ווייט אינמיטן ים

- די אויגן גייען ווייט אַוועק —
ווייט אינמיטן ים.
- זעגלען, ווייסע פיראַמידעס —
ווייט אינמיטן ים.
- צי זיי גייען צי זיי שטייען —
ווייט אינמיטן ים.
- טונקלער אָונט פאַלט פון הימל —
ווייט אינמיטן ים.
- אָפגעשווימען איז דער טאָג שוין —
ווייט אינמיטן ים.
- און ער זינקט אראָפּ אינגאנצן —
ווייט אינמיטן ים.
- קיינער בלייבט נישט שפעט אין אָונט —
ווייט אינמיטן ים.
- שווים אַרויס מיין לייכטעט שימל —
ווייט אינמיטן ים!

1917

א ליידיק שיפל

א שיפל איז נאנט צוגעשווימען
א שיפל צום ברעג איז געקומען,
א ליידקעס שיפל אָן רודער.
א שיפל אָן מענטש אין אָן רודער.

ס'האָט אַ יונגפרוי געריסן די לאָקן,
ס'איז אַ יונגפרוי געלאָפן צעשראָקן...
אָך, וואו איז מיין ברודער ?
אָך, וואו איז מיין ברודער ?
מיין טיערער ברודער...

רער ים האָט געשפּילט מיט די פּאַליעס,
רער ים האָט געשטראַלט מיט די פּאַליעס.
און דאָס איז זיין ענטפּער...
און אַלעס...

1916

צו דער זון

אך, פלאַמיקע זון! די וויסט דערפון?
איך האָב געהאַט אַ פריינט.
געזינגען האָט זיין יינגעס האַרץ,
ווען די האָטז העל געשיינט.

ער האָט געזאָגט: „די וועלט איז שיין,
ס'האַט יעדער מענטש אַ זון...
און שטאַרבט דער מענטש, פאַרגייט זיין זון.“
זון, די וויסט דערפון?

און איינמאַל, ס'איז ביים ברעג געשען,
די האָטז דעם ים געפאַרבט.
מיין פריינט האָט זיך געווענדט צו מיר:
„דו זעסט, ווי שיין זי שטאַרבט?“

און איידער איך באַוואַנדער דיך
באַדויער איך דיך שוין:
דו זינקסט אין ים, מיין פריינט—נאָך דיר,
איך בלייב ביים ברעג אַליין.

אך, פלאַמיקע זון! ווי קאָן עס זיין —
איך זע אויפסניי דיין פלאַם...
מיין פריינט אָבער, וואו איז מיין פריינט
מיין פריינט פון טיפן ים...

1917

מיר גייען אין ווייס

מיר גייען אין ווייסן, מיר גייען אין ווייסן.
ווי קינדער באַשטראַלטע, באַגאַסן מיט שיין.
און אַלץ, וואָס מיר טוען, איז היינט אויף צופֿלייסן,
נישט ערנסט... מיר קאַנען היינט ערנסט נישט גיין.

מיר גייען אין ווייסן, מיר שוועבן, מיר שווימען,
אַזוי ווי די זעגלען אין ווייטעניש — ווייט.
דער ווינט ווידערהאַלט אונז מיט זילבערנע שטימען:
אין פירט מיט די קליידלעך אַ שטיף און אַ שטרייט.

היינט פֿליען אין גאַרטן נאַכמער ווייסע רויזן
און ווייסער דער וואַלקן היינט איבערן באַרג,
דער שוים איך נאָך ווייסער ביים ים היינט ביים בייזן,
ס'קלאַפֿן די פֿאַליעס און שרעקן נישט שטאַרק.

ס'פֿלאַצן מאַנגאָליעס שניי - ווייסע... מיר רייסן,
מיר גייען פֿון גאַרטן צו גאַרטן מיט פֿרייד.
מיר גייען אין ווייסן, מיר גייען אין ווייסן,
די זון גייט אונז נאָך אין באַגלייט און באַגלייט...

1918

זון און ים, זון און ים.
 קאלטער, בליצעדיקער פלאם.
 יעדע פאליע, יעדער שטראל
 צינדט פון זיך א נייעם שטראל.
 ווי א גרויסע שלייף - מאשין,
 ווארפט עס פונקען הער - אין - הין
 שלייפט און בליצט, בליצט און פיילט
 לאנגזאם, לאנגזאם, נישט געאייילט.

בלעכן טאנצן,

טאצן גלאנצן...

טויזנט זונען —

גלייך צערונגען...

אויפגעשטאנען

פיל פאנטאנען —

אויגנבליק:

און פלאך צוריק.

עדעס ווינטל, יעדער בלאז

שאפט און מייסטערט פארמענלאז.

יעדער קליינער ווינטל - גלעט

קנעט און וועלגערט, קנעט און קנעט

פלאם מיט וואסער, פלאם מיט וואסער

פלאם מיט וואסער און א סוף...

אין ליוואדיע

דאָ האָט געלעבט אַ קעניג,
דאָ האָט אַ פּרינץ געלאַכט.
היינט בליען שטום די רויזן —
דער שלאָס איז צוגעמאַכט.

און אויפן שוועל פון פאלאץ —
דאָרט זיצן זעלבער דריי.
דער ערשטער ציט מאַכאַרקע,
אַ גענעץ און אַ שפי.

דער צווייטער איז פאַרשלאַפערט
און שווער איז אים דער קאַפּ.
דער דריטער ציט די שטיוול
פון זיינע פיס אַראָפּ.

פון איין זייט שפילט דער ים זיך,
פון צווייטער קוקט דער באַרג.
נאָר ליידיק איז און לאַנגווייליק
אין קעניגלעכן פאַרק...

1916

נאַכט ביים ים

א פישער האָט געזאָגט: „ס'וועט מאַרגן זיין אַ שטורם.“
נאָך אַזעלכע נעכט קומט שטענדיק אָן אַ שטורם.

דער ים איז איינגעשלאָפֿן שטום - ריזיק, ווי אַ לייב,
דער ווינט האָט נישט באַרירט דעם דורכגעברענטן שטויב...

מען האָט ביים ברעג פאַרגעסן, ווער יונג איז היינט, ווער אַלט,
מען האָט ביים ברעג געווינגען, געאַרעמט זיך, געשטראַלט.

אין נעצן פון לבנה - שיין... מען האָט פון טאָג געלאַכט,
דאָס איז געווען אַ נאַכט... די ערשטע ליבע - נאַכט.

אַ טאָטער איז געאַנגען און וויינטרויפן געטיילט
און אַונער האָט אונז מעשיות גאָר ווונדערלעך דערציילט.

פאַר דעם, וואָס קאָן פאַרגעסן זיך, איז הימל גאַרנישט הויך,
פאַר דעם, וואָס זוכט אַ ליבע - בעט, איז פעלדן שטייגער ווייך.

דער הימל האָט געקוקט, ווי נייגעריק פאַרווונדערט,
דער אַלטער טשאַטערדאָג, דער באַרג, האָט זיך געוונדערט.

יא, באַרג איז שטום און ים איז שטום און הימל קוקט און קוועלט,
די מעגזשעלעך, די פינטעלעך, זיי נעמען איין די וועלט.

1917

ב א ג י נ ע ד

ס'הויבן זיך שעפסעלעך, ווייסינקע שעפסעלעך העכער און העכער
אין פליען, נישט פליענדיק, און שוועבן נישט שוועבנדיק.
דער ווייסער פרימאָרגן אין מיִך - טוי איז לאַנגזאַם געקומען
און ציט אויס אַ חתונה - שליף פאַרן טאַג, פאַרן ליכטיקן

אַ באַקעטער ליגט ער אַנטקעגן דעם הימל, דער ים דער צופרידענער,
מיט טויזנטער קניען, מיט טויזנטער זילבערנע אָרעמס,
און ציט זיך און הויבט זיך און קאַן זיך פון גרויסקייט נישט שטעלן—
ער קאַן מיט די פיס נישט דערלאַנגען אַוודאי, דעם אָפּגרונט דעם טיפן

און עמיצער קריכט שוין ביים ברעג, ווי אַ מילך אויף אַ שיפל,
און נאָך איינער שלענגלט אין וואַסער אַ לאַנג—לאַנגע נעץ מיט בטחון.
נאָר קליין זעען בערג אויס אין שטעטל אין גאַרטן און וויללע,
ווען ים עפנט אויגן און שפיגלט זיך פריילעך אין הימל.

פרימאָרגן-צייט

איבער ווייסע שוואַנען - וויללעס
מיט די רונד - באשטראַלע זיילן —
איבער ווינגערטנער און סעדער
גייט מיין בליק אַוועק אײף מיין,
גייט מיין בליק אַוועק צום ים...

צו דעם זעגל, צו דער פאַליע,
וועלכע עטראַלט מיט טויזנט פונקען.
צו דעם וואַלקן וועלכער האָט זיך
היינט מיט זילבער אָנגעטרונקען —
גייט מיין בליק אַוועק צום ים.

גאָט אין הימל, טויזנט דאַנקען.
פאַר דעם ליכטיקן פרימאָרגן,
פאַר די רויזן אין מיין גאַרטן,
פאַר דעם היינט אין פאַר דעם מאָרגן
פאַר דער אייב קייט פון ים.

פאַר דער רגע, וואָס מיר דוכט זיך,
אַז איך פליי ר ד וויללעס,
איבער גערטנער, איבער סעדער...
טויזנט דאַנקען, טויזנט תּפּלות
צו דער זון, וואָס קושט דעם ים.

1916

ביים כאאָס

גאָט פון זיבן טעג אין וואָך,
גאָט פון טאָג אין נאַכט,
גאָט פון ווינטער און פון זומער,
גאָט פון גנאָד און מאַכט.
גאָט פון רעגלִם, סיקייט,
פרומקייט און פאַרבאָט.
גאָט דו פון געזעצִלעכקייט,
גוטע - שטרענגער גאָט!
כ'וע דאָ פיל צעשמעטערטע
בערג און פעלן ביים ברעג,
שטיינער - כאאָס קויקלט זיך
ביון ים אין שרעק.
ווילדע קרפֿט און וויסטעניש
יאָגט פון יעדן שפּאַן,
גאָט פון מאַס און זיכערקייט,
גאָט וואו איז דיין פּלאַן?
גאָט פון ציל און אָרדענונג,
פון זוניקייט און טוי -
האַכטו נישט פאַרענדיקט גאָך
אונזער ייעלט - געבוי ?

1916

צי ווייל מיין שטיין

צי ווייל מיין שטיין האָט אַזאַ ברייטן רוקן —
איך קאָן מיר זיכער אין דער ווייטקייט קוקן:
דאָרט שטאַרבן פלאַמען איינס אין צווייטן
און וואַסער קויקלט זיך אין רויטן.

אין נאָנט — ס'שווימט צום ברעג אַ שטערן,
צום סאַמע ברעג... אַ גאַלדנער קלערן.
געס שטרעק די האַנט צום וואַסער אויס
און לאָז דעם חלום נישט אַרויס.

איך האָב דאָ מיינע פעלזן, מיינע שטיינער:
אין שטורם-נאַכט, אין שטילער נאַכט — כ'בין דאָ איינער.
איז שטיל דער ים, דאָן שפיל איך מיט די וועלן,
איז ווילד דער ים, איז מיר זיין ווילדעווען געפּעלן.

קום, צום ים!

אָ קום צום ים! צום פשוף = מאכער,
ער וועט דיך איינזינגן געשווינד,
די פאליעס וועלן זיך צעלאָכן
פון דייע זאַרג און דייע זינד.

דאָ רוען גרוי = אוראַלטע שטיינער
אין פאליעס טאַנצן איבער זיי.
ווי גישטיק אַרים און ווי קליינלעך
וועט איצטער אויסקוקן דיין וויי

דאָ הארט פאַר יעדערן אַ שיפל,
די פאליעס וואַרטן מיטן ווינט —
אך, אויב דו היילסט דיין צער פאַרשטימי
און גיך פאַרגעסן זאַרג און זינד...

1916

איז וועג

איך שפרייז דורך קיינערלעכע גיטער
און אויף אַ וויילע דוכט מיר אויס:
איך בין אַליין אַ פרינץ, אַ רייטער —
מיין וועלט, מיין ים... איך גיי פאַרויס.

דאָ הענגט אַ פעלז אָט באלד צום פאַלן,
דאָרט שפּריצט אַ קוואַל אונטער די פיס
איך גיי באַגלייט פון מחנות שטראַלן —
איך האָב אַ פריינט אין סימעאיז...

איך האָב אַ פריינט, איך בין פאַרבועטן
אויף וויינטרויבן, אויף ייגן וויין.
דער טאַל דעקט אָפּ די מינאַרעטן,
די בערג די גרויסע הילן איין.

נאָר איך העל קומען מיינס באַקומען
פיל בערג אַרויף, פיל בערג אראָפּ...
מען וועט מיר היינט מיט בונטע בלומען,
מיט רויזן איינדעקן מיין קאַפּ.

ווייל אַנדערש וואָלט איך נישט געגאַנגען,
ווייל אַנדערש טאָר עס היינט נישט זיין:
מיט שטאַלץ און דרייסט וועל איך פאַרלאַנגען
מיין צוגעזאַגטן ייגן וויין.

1917

ס'לאזט דער ווינט נישט שלאָפן

ס'לאָזט דער ווינט ביינאָכט דעם ים, דעם אוראלטן נישט שלאָפן
עס ווינט אים בלעטנדיק און גלעט די אויפגעוואַכטע פּאַליע,
און מיד אזוי און זיס פון דרימל און פון ליבע —
הויבט אויף דער ים דעם קאַפּ און טוליעט אים באַלד ווידער
טיף, טיף, אין הייכער טיפעניש מיט אַלע נייבאַגלאַנצטע שטראַלן,
מיט אַלע נאַנט—פאַרניגטע שאַטנס און מיט אַ רגע פון דער נאַכט.

און באַלד קומט אָן צום ברעג אַנאויסשפּירער אַ שטראַם
און זוכט ביים זאַמד, ביי קליינע שטיינדלעך און זוכט און זוכט
די רגע, די פאַרשוואַנדענע פון אינזער וועל...

שטילער, שטיל

דער ים אליין, דער רוישנדער איז אייביק.
נאָר פּאַליעס — רגעט שטאַרבן אויגנבליק.
א בליץ, אַ שפּרינג און אַ געראַנגל,
דערזען די וועלט אזוי שוין נישטאָ...

1917

די ווינטלעך וועלגערן

די ווינטלעך וועלגערן די פאליעס
די זעגלען פלאטערן צעשפרייט.
איך לאך מיר היינט, איך לאך פון אלעס
פון שטרייט און פליכט, פון שרעק און טויט.

אָסמאַן מיין פריינט, דער בעסטער טאָטער
האַט טרויבן מיר געבראַכט צום ברעג
איך בין שוין זאַט, גענוג... אין פטור!
מיר לאָזן זיך אין ים אַוועק.

ער לאַכט, דער ים, ער לאַכט, דער אלטער
און קנייטשט זיין שטערן, זיין געזיכט.
נאָר יעדער קנייטש איז אַ באַשטראַלטער,
באַזאַלפּט פון אייביקייט און ליכט.

איך וועל אין לעבן נישט דערגרייכן
קיין רום, קיין גאָלד, קיין הויזגעזונט,
און לאָזן וועל איך אזא צייכן,
זיי יעדע פאליע נאָכן ווינט...

1917

מיט א פישער

די געזען אין שיפל, דעם רודער אין האנט,
קאאיר איז א פישער, מיר פארן באגאנד.

די לופט איז פארנעבלט, דאך אטעמט זיך פריש,
אט האטטו א ים זיך און כאפ אין אים פיש.

ער הארפט אויף מיין מול די געזען אריין,
איך שטיי, און דעם אטעם מיט שרעק האלט איך איין.

א, גאט! אויב דו דארפסט מיך באשטראפן פאר זינד
באשטראף ווען דו ווילסט, נאר נישט שטראף מיך אצינד.

פארשעם מיך פאר וועמען ס'הייסט דיין געזען,
נאר נישט פארן ים, פאר א ליידיקן געזען.

ער ציט שוין די געזען, איך העלף אים דערביי,
ער זידלט זיך בייו: „יארזאמאי, יארזאמאי!“

נאר פלוצלינג, אלא! זיי געבענטשט איבעראל,
ס'זיבערט אין געזען זיך א גרויסער קעפאל...

קאאיר איז א פישער מיט הארץ און פארשטאנד,
ס'פרייט אים מיין מול, ער דריקט מיר די האנט...

1946

אין קרים

כ'טראג א טערקישע היטל, אן ענגלישן סטעק,
איך רעד דא אויף רוסיש און עס ביי א גרעק.

ביים ים אין קאבינקע, איך פיל זיך דא רייך,
פארמאך איך די אויגן, דערמאנט זיך מיר גלייך.

דערמאנט זיך נישט אלעס, נאָר עפעס א שטריך,
א רמז, א נאָכזיי, א רוף פון מיין „איך“.

נעמט שוועבן אַנעוואָס, באַקאַנט — אומבאַקאַנט,
און יעדער בעזונדער קומט דריקן די האַנט.

נעמט שוועבן אַ שטעטל, אַ געטל, אַ שול,
עס שאַרען טליחים דאָ איבער מיין שטול.

אן, טייער ביו הייסיק איז דעמאָלט דער טרוים...
אין האַס איז דער ים מיר, זיין פּאַליע, זיין שוים!

1917

נישטאָ קיין הינט

אויף יעדער שיף אנאָנדער פּאָן
אויף יעדער פּאָן אַ ניי קאַליר.
פיל מענטשן זאָמלען זיך ביים ברעג
און קינדער - קעפלעך אָן אַ שיעור -
מען העט זיך יאָגן מיטן הינט,
מען העט זיך יאָגן מיטן הינט.

נאָך איינגעהאלטן ליגט דער ים.
און וואו איז ער, דער שטארקער גאַסס?
קיין שוים נישטאָ, קיין פּאַליע נישטאָ.
דער הינט... ער דרעמלט צי ער שפּאַמט
נישטאָ קיין הינט,
נישטאָ קיין הינט.

האַלבער טאָג איז שוין אַדעק,
די שיפּלייט וואַרטן אַלץ ביים ברעג -
נישטאָ קיין הינט,
נישטאָ קיין הינט...

די פּאָנען בויגן זיך אַראָפּ,
די זעגלען פּלאַטערן אָן מאַכט.
ער האָט אונז ביטער אָפּגענאַרט
ער האָט פּאָן אונז גע'אַכט...
דער הינט,
דער הינט...

1918

אין ווייסן שיין באגאָסן

אין ווייסן שיין באגאָסן הענגען אויף די בערג די וויללעט,
אין שטיין קניען ליגן אויף דער ערד די שאַטנס
פון שפיציק הויכע מינארעטן און שמאַלע - שמאַלינקע ציפריסן
און ביזן ים מיט מיר גייט מיט אַ סטרווענדיקע שטיילקייט,
און שטייט אין קוקט און פאַרשט מיט מיינע מידע אויגן
דעם סוד פון נאַכט ביים ברעג פון ים.

אין ווייסן ווייס איך נישט, צו וואָס איך בין צום ברעג געקומען,
ווען אלע שלאַפן שוין אויף באַרג און טאַל און אפשר איך אין
הימל.

כ'חצל דאָך גיך אַליין אַריין אין גרויסן תהום פון שווייגן,
און ווער דערקאַנט אַ זעמדעלע, וואָס שטויבט אין נעץ פון
שטראָמען,
און ווער דערהערט אין ווינט דעם אַטעם פון די עלטער - עלטער
דורות

אין ווינט, וואָס ווינט דעם גרויסן ים.

ס'איז דאָס שווייגעניש אַליין פון זיך באַגייסטערט און פאַרווונדערט
אַזוי איז שטייל... פון באַרג ביז ים, פון ווייטן פעלז ביז צו מיינ
שווייגן.

אין ווונדערלעך זעט אויס, וואָס אין אַזאַ פון דרערד ביז הימל
שווייגן,

קלאַפט אויס אַ קליינעס האַרץ גאַנץ לאַנגזאַמע סעקונדעס
און זאַמלט זיי, און זאַמלט פאַר טויט, פאַר שטויב און פאַר דער
מדבר

פאַר הינט און פאַר דעם שוים פון ים.

1917

ב י ל ד ע ר

מיין ביאליסטאק

דיינע חורבות - מיינע ייגלישע פאלאצן,
דיינע גאסן מיטן שווארצן האסער - שלאנג,
דיינע שולן, וואו מיין זיידע האָט געדאַוונט
אזוי לאַנג שוין, אזוי לאַנג...

דיינע וועלדער, - וועלכע לויפן ביזן טיפן ביעלאָוויצוש,
דיינע מיידלעך מיט אַ צוואַנציק יאָר צוריק,
מיינע טרוימען, מיינע צילן -
איינוגעפאלן ווי דיין כריק.

דאָך עפעס צווינגט מיך דורך צו ליבן
מער, ווי אַלע מיינע וואַנדער - שטעט
און איך בלייב דיר אַ געטרייער
דיין יאט... און דיין פאָעט.

1922

דער גרינער פאפוגיי

אונטן לעבט א קאטערינטשיק,
האָט ער יאָטישע צוויי מיידלעך.
האָט ער יאָטישע צוויי מיידלעך
מיט א גרינעם פאפוגיי.

ייג נאָך זענען ביידע מיידלעך
נאָר די בלוזקעס ווערן שמעלער
און עס זיצט זיך נישט אין קעלער
אין די העלע טעג פון האַן...

ביידע מיידלעך גייען באַרויט,
ביידע טאַנצן אין א רעגן,
קומט דער טאַטע זיי אַנטקעגן
מיט דעם גרינעם פאפוגיי

שטייען שטיפערקעס ביים טויער:
איינע פלעכט צונויף איר צעפּל
און די צווייטע גלעט דאָס קעפּל
ביי דעם גרינעם פאפוגיי...

1920

פאפקע...

ברענגען אָפּט אַרויס די טעכטער
אויפן הויך דעם פאפוגיי;
פאפקע, רעד! נישט זיי קיין שלעכטער
„אייגס, צוויי, דריי“,

ווען וועט קומען מיין באשערטער?
וויפיל יאָר וועט נאָך פאַרביי?
פאפקע ענטפערט אַ פאַרקלערטער:
„אייגס, צוויי, דריי“...

פרעגט די אנדערע מיט זאָרגן,
גלעטנדיק אים טריי
וויפיל גראַשנס ברענגסטו מאַרגן?
„אייגס, צוויי, דריי“,

אויפן הויף ווערט היימיש, ליכטיק
און מען לאַכט דאַרביי.
ווען דער גרינער פלאַפלט ריכטיק?
„אייגס, צוויי, דריי“,

אין דעם אַרעמען קוואַרטאַל

איך האָב נאָך דאָן אַ סך געלעזן
און געזוכט מיין גאַלדן לאַנד,
איך בין נאָך דאָן פאַרליבט געווען
אין גאַט... אין הימלס בלויען ראַנד.

און עס האָט מיר דאָן געצויגן
יעדער סוד פון אינווער העלט,
יעדע פאַר פאַרליבטע אויגן,
יעדעס קינד און יעדער העלד.

רויטער קעפל, גרינער פליגל,
ווייטער לאַנד פון פאַפּוגיי.
צווישן גרויען שטיין און ציגל
בלייבט מיין הלום יונג אין ניי.

און מיין פענסטער האַלט איך אָפּן
ביז פרימאַרגנס ערשטן שטראַל.
כ'בין פון רייכקייט גישט געשלאָפּן
אין דער אַרימען קוואַרטאַל...

1920

ביינאכט

פריילעך מאַכט דער גרינער פויגל
ווען איך קוק אויף זיינע פארבן,
אין איך גלויב אין אלע חונדער,
ווען ער פלאַפלט אויס מיין גאַמען

און אַרום דאָס גאַנצע וועלט
איז אין סודות איינגעשלייערט:
די גנבים מיט די פאסערס
די קאטרינקעס מיט די מיידלעך.

דאָרט אין יענע רייכע גאַסן
איז אַ טיפער וואָלד פון לעבן.
דאָ אין הייזלעך אונטער שינדלעך
ווינען ביזע, פלינקע יעגערס...

אין דער פינסטער פאלן שטראַלן
פון אַ קליינעם טאַשגלעמפּל:
איינער פייפט, דער צווייטער ענטפערט.
אין דער פינסטער, אין דער פינסטער...

1920

גאמען

אָנהויב אָוונט... אויפן הימל
לעשן זיך די לעצטע פלאַמען,
אין מיין שכן נעמט שוין קלאַפן,
ווי געוויינלעך, זיינע גאמען.

צי דאָס שפּילט אַ מאַן אין יאָרן,
וועלכער האָט שוין אַץ פאַרלאָרן?
צי דאָס קלאַפן יונגע פינגער
פון אַ יונגעלעך אַ שפּרינגער?

שפעט אין אָוונט... אויף די גאָסן
וואַנדלען מענטשן, ווי געשפענסטער,
און זיי הויבן אויף די אויגן
צו מיין שכנס טונקלען פענסטער.

צי דאָס שפּילט אַ יונגע מיידל,
פינגער ווייס, ווי נאַרצייס איידל?
צי דאָס זוכט אַנאַלטע מאַמע
אירע טרייסטן אין די גאמען?

גאמען שוועפן מעלאַנכאָליש,
מאָנאָטאָניע, צארטע, שטילע...
האַלבע ווערטער, האַלבע זיפּען,
האַלב פאַרלאָנג און האַלבע תּפּילה...

1913

אין שאַטן

אין אַ שאַטן - ווינקל ביי דער גראַטע
פון אַ גרויסן פענסטער
שטיי איך איינער, איינזאַם אויף דער וועלט...
אַ מאַדנע וועלט:
צו איך אליין, צו אַלע זענען דאָ געשפענקטער ?
ס'שפּרייזן מענטשן:
פיל געאַרעמט, פיל באַזונדער
און זיי בענקן, און זיי בעטן
ליבע, גליק און וואונדער,
איינער ביים צווייטן, איינער ביים צווייטן...
און וויפיל אויגן רופן
און וויפיל ליפן שליסן זיך פון טרויער
און וויפיל הערצער ראַנגלען זיך אין קייטן ?
אין אַ ווינקל ביי אַ פענסטער,
טיף אין שאַטן,
שטיי איך איינער, איינזאַם און באַדויער ?
זיך, צו יענעם, זיך, צו יענעם ?

1913

א שנירעלע פערל

א שנירל פערל האָט מירקע צעשאַטן,
נו, האָט מען איין פערל צום אומגליק צעטראָטן.

האָט מירקע פאַרוויינט אירע טונקעלע אויגן
און לאַנגזאַם די פערל אויף שנירל געצויגן.

געצויגן, געצויגן... געוויינט און געטרויערט,
דער באַבעס ירושה האָט מירקע באדויערט.

די מאמע, די שוועסטער און אַלע איניינעם,
געטרייט האָבן מירקען אַפילו די שכנים.

טראָגט מירקע שוין ווידער די פערל מיט שמייכל:
די באַבע אין הימל וועט מוחל - זיין, מוחל..

1912

גאסן

לאנגע, באלויכטענע שטאָט - קאַרידאָרן,
ליידיקע גאסן... איך האָב זיך פארלאָרן,
כ'קאָן אין דעם איינזאַם מיין היים נישט געמינען -
היים פאַר אַ ביסעלע רויקן זינען...

אומרו פון טאָג איז מיר צופיל געבליבן ;
און אין געדאַנק איז דער מאָרגן פארשריבן :
קלייניטשקע דאגות, ווי ווערם, וואָס ס'מען,
מוט און חלומות און אלעס צוזאַמען.

ליידיקע, ליכטיקע, רויקע גאסן,
היזער - קוואַדראַטן באַלויכטן אין בלאַטן...
קברים אַליין פון די מתים פארשלאָסן,
קברים אַליין פון די מתים פארשלאָסן.

1916

שפרייזנדיק ביינאכט

א טויער — א נומער.
א נומער — א שלאָס.
א פענסטער א שטומער
א הינטל, א בלאָז.

א פאל פין א שטערן,
א קעכץ פון א שלאָס...
געוואָלט עפעס קלערן —
פארגעסן זיך, וואָס...

1916

אויף די זייטיקע אלייען

אומבאקאנטע טילדעטן — יענע מענטשן,
העלכע שפרייזן אויף די זייטיקע אלייען
פון די טומלדיקע גערטקער —
אויף די זייטיקע אלייען.

וואו א באנק איז זעלטן - ווען פארגומען,
וואו די קלומבעס פון די איינפאכערע בלומען
פאנגען זעלטן וועמענס בליקן —
כ'היל א גרוס צו יענע שיקן.

רו, פארגעסונג, געטער, האנדער;
חיים דען עמעץ וואָס זיי זוכן
אין דעם שאַטן פון די צווייגן;
ליפן מורמלען, ליפן שוויגן.

די וואָס וואַנדערן באַזונדער
אויף די זייטיקע אלייען —
וואָס מײַן גרוס פון טיפן האַרצן
זיי באַפרייען און דערפרייען...
1913

ס'איז גוט מיט איין

ס'איז גוט מיט איין אזוי צו זיצן
צווישן גרינע אָלעאנדערעס,
איין ענטפערן אויף אלע פראגן
אין טראכטן עפעס אנדערש.

באגריסן העפלעך אייער מאן
אין עסן קרעם אויף דער וועג אנדע
הויך רעדן פון פאָליטיק
אין קוקן ערגעץ אנדערש.

גאלאנט זיך זענען מיט ביידן:
מיט איין און אייער אָלעקאנדער,
גאנץ רויק דריקן איין די האנט
און פילן עפעס אַדערש...

1915

א גאָבעלען

א פאַרק מיט פּאָנטאָנען,
א טייכל מיט שוואַנען,
אן אוראלטע מעשה
מיט שוואַנען, מיט ווייסע.
א יונגפרוי, א ריטער
און איינער א דריטער...
ער קוקט דורך די ביימער
אזוי ווי דער שומר.
דער ריטער אין לאַקן
מיט לאַנג - לאַנגע זאַקן..
ער שטייט איינגעבויען
מיט בעטנדע אויגן.
וילאַנג וועט ער בעטן י
זי זאָל אים שוין רעטן
וילאַנג וועט ער קניע
איר האַרץ צו באַמיען.
ס'שפּריצן פּאָנטאָנען
ס'דרימלען די שוואַנען...
איך קוק אויף דעם פּאַרל
פיל יאָרן, פיל יאָרן.
1914

די שוואַנען

די שוואַנען די שלאַנקע, די ווייסע,
זיי שווימען אַלץ נענטער צום ברעג:
דאָ פּעדערן זיי זיך געלאָסן —
די פּעדערלעך פליען אַוועק.

פאַרנאָכט, ווען דאָס וואַסער ווערט וואַרים
און רויט פֿין דעם בלוטיקן שיין,
דאָן ווערן די שוואַנען שוין מידער,
זיי דרעמלען... זיי שלאָפן שוין איין

די שנאָבלען פאַררוקט אין די פליגלען...
ווער ווייס זייער טרוים, ווער פאַרשטייט ?
זיי כאָפן זיך אויף אויף אַ רגע
און שווימען פאַרשלאָפענערהייט.

און שפּעט ווען אַ פויגל אַ ווילדער
דערלאַנגט ערגעץ נאָנט אַ געשריי —
דאָן שלאָפן שוין מער נישט די שוואַנען,
עס פאַלט אָן אַ פּחד אויף זיי.

זיי שווימען אַרום אין דער פינסטער
און קוקן אַרויף אין אַראָפּ...
און שלינגען די גאַלדענע שטערן
וואָס שפּיגלען אין טייכל זיך אָפּ.

1912

אין קאזשימיעזש

אויפן בארג, אויפן בארג צו דעם אוראלטן שלאָס,
וועלכער שטייט אָן אַ דאָך מיט צעלעכערטע ווענט,
דאָרטן לייגט מען צונויף אַ קליין שייטערל האַלץ,
אָך, ווי פריילעך עס ווערט, ווען דאָס שייטערל ברענט.

אונז איז ווייניק דער טאָג, אונז איז ווייניק די נאַכט...
וואו עס שוועבט נאָר אַ טרוים, מוז ער אינווערער זיין?
אויפן באַרג, אויפן באַרג צו דעם אוראלטן שלאָס —
דאָרטן פאַלן ביינאַכט אַ סך שטערן אַריין.

די בעריִאָזקע

דער טאָפּאַל איז דער שענסטער בױם,
דאָס װײַסן לאַנג שױן אלע;
נאָר װעמען איז דער סוד באַװאָסט
דער טאָפּאַל האָט אַ כּלָה...

זי שניי איז װײַס איר חופּה - קלײד
און גרין איז איר גירלאַנדע...
זי רעקט פאַרשעמט איר פּנימ צו --
אַ װאָס איז פאַר אַ שאַנדע?

1917

די קאשטאנעס בליען

ווי די גרויסע הענגלייכטער
פון דער אלטער שול
ווארפן ליכט די ווייסע צווייגן
ווייס... מיט בלומען פול —
די קאשטאנעס בליען!

ווי די שענסטע חופה שטאנגען
שטייען זיי שוין גרייט..
וועמנס חתונה מיט מזל?
וועמענס איז די פרייד?
די קאשטאנעס בליען!

1912

שחרית

ס'ליגט נאך דער אָטעם פון נאכט אויף די פעלדער
באַטויטע סימנים פון עמיצנ'ס טריט
אָרויסגיין באַגינען אַליין אויף די אַלע פעלדער
און דאַונען אַ שחרית מיט ריינעם געמיט...

אַ ברכה אויף לינקס, צו דעם וואוקסיקן קאַרן
אַ ברכה אויף רעכטס, צו די לאַנקעס גרין - געל...
נאָך גאַרנישט פאַרשפילט און נאָך גאַרנישט פאַרלוירן
הען זון שפּרייזט פון מורח אויף פלאַמיקן שוועל.

האַלב - רונדיק סטאַגיס פון היי פונם ערשטן
געוויקט און געצוואַנגן פון גראַזיקן זאַפט
אַ שמעטערלינג שפילט אויף די סטרונעס פון גערשטן
און פלאַנטערט זיך הייטער אין בלומיקן האַפט.

ס'וויקלען זיך זוניקע, זילבערנע פּלעקן,
אויף גרינע שאַכמאַטן פון באַרגיקן פעלד...
אָועקגיין באַגינען אויף אַלע פיר עקן
און דאַונען אַ שחרית... — און בענטשן די העלט.

1914

קוימענקערערס

דריי מנינים קוימענקערערס
אויסגעשטעלט אין זעלנער רייען:
מיט די שטריק און מיט די בעזעמס...
פּוּרִים - העלדן מיט פלי - זין.

איינער ראָרער פאַר זיין בעזעם.
זוי דער קוימען ברייט דער צוהייטער.
קינדער גלאַצן מיט די אויגן.
אומגעבעטענע באגלייטער.

חזק מאַכט אַזוי דאָס לעבן.
שמירט די מענטשן אויס מיט סאַזע...
אומבאהאַלפן און נישט זיכער
שפּרייזט די שוואַרצע עולם - הוה.

1919

די בערן טאנצן

פראגמענט

די לעצטע טעג אין רוסלאנד,
דער שניי ליגט שטארק געפרעסט...
ווער האָט זיך עס צעזונגען
אין רוסלאַנדס לעצטע פרעסט ?

ווער האָט עס ברייט צעוויקלט
די ערשטע רויטע כאָן ?
געפאָרן איז, צעפאלן
ראַמאַנאָוס אלטער טראָן.

מען רעדט ביי יעדן טויער,
און שענק, אין גאנצער שטאָט...
איוואָן איז מיט איוואָנען
אזעק איצט דאָנקען גאט.

ביי רונדיקן גרוי - בלויען
— איסאָקישן סאַבאַר —
א צוואַנציק פינף גלחים,
צלמים מיט אַ כאָר.

מען צלמט זיך כסדר,
מען קניט ביז דרערד דערביי...
אנטקייגן רעדט א רעדנער,
אז רוסלאַנד איז שוין פריי.

די תפיסות שוין געעפנט,
דערשטיקט א גענעראל
א נפש פון אַכראַנקע
דערטרונקען אין קאנאל.

גאַנץ געווסקי איז באַשאַטן
מיט מענטשן... ביז די ווענט.
ביים דריטן אלעקסאנדער,
ביי פיאַטערס מאַנומענט.

וואו נאָר מען קאָן זיך זאַמלען
דאָרט קומען מענטשן אָן.
וואו נאָר אַ שפּיץ, אַ טירעם
דאָרט שוועבט אַ רויטע פּאַן.

אורא... מיט מאַרסעליזע
ווערט יעדער טריט באַגלייט,
די וועלט מיט אַלע פּאַרבן
איז היינט געוואָרן רויט

כינעווער און יאַפּאַנער,
קאַלמיקן פון דער סטעפּ,
קאַצאַפעס און טאַטאַרן —
מיליאָנען מענטשן - קעפּ.

קאחקאזער העלדן, סארטן
א פערט אין א פראנצויז...
מען שווייגט, מען האַרנט דעם רעדנער -
די נייגעריקייט איז גרויס.

נאָר פלוזלינג... אין דעם שווייגן
פון אויפגעוואַכטער פרייד.
נעמט לאַנגזאַם, לאַנגזאַם פאַלן
א שניי... אַלץ ווערט פאַרשנייט.

דער רעדנער מיט דער מאַסע
קיין טריט נישט און קיין שפּרייז.
די גרויסע קאַטערינע
איז אויך פאַרשאַטן ווייט.

און אַלע, אַלע מענטשן
באקומען איין געשטאַלט,
זיי אין די טעג פון ווינטער
די בוימער אין אַ וואַלד.

די פּאַנען, די באַקאַנען...
אַלץ ווערט איין ווייסע רונג
דער רעדנער רעדט אַלץ שוואַכער,
עס קלעפט זיך אים די צונג.

א רגע, א לעגענדע
אין צפון לאַנד איז „שאַ“
דאָן ציטערן די הימלען,
ווען רוסלאַנד שרייט: „אוראַ!“

אוראז' און אלע טריימלען
טון זיך דעם שניי אראָפּ...
דאָך בלייבט אַ ביסל זילבער
אויף יעדן טרייען קאָפּ.
1917

אויפן דעכל ליגט א קעצל

אויפן דעכל ליגט א קעצל,
אויף דער זון
קאָן איך ס'קעצל נישט פארגינען
נישט דאָס דעכל, נישט די זון
דרעמלט — מיד און דרעמלט — זיסלעך,
צייט עס אויס די קליינע פיסלעך,
צייט זיי אויס און צייט זיי איין —
עס איז גוט א קאָץ צו זיין.

1918

א קעצל לויערט אויף א פויגל

א קעצל לויערט אויף א פויגל
און איך לויער אויפן קעצל —
מיטן הארץ און מיט די אויגן.

ס'איז א שאַד א יונגן פויגל,
נאָר דער יאָגד איז מיר געפעלן,
ווי געשיקט עס איז דאָס קעצל.

אי, א פיפס.. און א רחמנות :
ס'פליען פערערלעך פיל גראָע..
ס'פליען פערערלעך פיל גראָע..

1917

כ'האָב אַ קעצל

כ'האָב אַ קעצל אין מיין צימער,
פרירן מיר דאָ זאלבענאָנד;
איך ביים טישל מיט די ביכער,
זי — וואָרט אָפּ אַ מויז ביים וואַנט.

אַט אַזוי פאָרגייען שעהן,
ביז דאָס ליכטל לעשט זיך אויס;
שפעטער הער איך, ווי דאָס קעצל
שפּרינגט און שפּילט זיך מיט דער מויז.

ווען זי קומט אויף מיין געלעגעה
זוכן וואַרימקייט און רו,
דאָן באַהאַלט זי אַרע נעגל,
טיליעט זיך גנביש צו.

קלאַפט מיר אָן דער ווינט דער בייזער,
מיין איך, אַז דער טייט.. ווער ווייס?
נעמט אַ הונט אין דרויסן בילען,
בלאָזט זיך אָן דאָס קעצל בייז...

1917

דער מעצענאָט

די קומען יעדע נאכט אין שענק.
די אויגן מיר אין מאַט :
דער דיכטער מיט די לאַנגע האָר
מיט אים דער מעצענאָט.

מען ויצט, מען רעדט, מען עסט, מלאכט
מען געניצט אין דער נאכט אַרײַן,
מען געניצט אין דער נאכט.

און ויצנדיק שוין זאָט אין מיד,
שרייבט אָן דער דיכטער אזאָ ליד...
אויף אַ סערהעטקע שרייבט ער אָן —
אנ'עפיגראַם, אַ קלאַנג, אַ טאָן...
אַ ליד...

דער מעצענאָט, דער מעצענאָט
האַט אַ פאַרשוויצטן קאַפּ.
ער נעמט דאָס פּרפּס פּאַפּיר אין האַנט,
דעם דיכטערס ליד,
אין הישט די טעטע ליפּן אָפּ.

1917

דריי קעפלעך

עס הענגען ביי מיר אויפן וואַנט
דריי בילדער, דריי מיידלשע קעפלעך.
די ערשטע האָט גאַלדענע צעפלעך --
דריי יאָר, ווי מיר זענען באַקאָנט.

אַ יאָר האָט געדויערט, אַ יאָר --
איך קאָרג נישט קיין לידער, קיין בלומען...
דערווייל איז די צווייטע געקומען,
די צווייטע האָט פֿעך שוואַרצע האָר

עס איז נאָך קיין יאָר נישט אוועק,
איר ליבע האָט נאָך נישט דערעסן,
איך ליב נאָך, איך וועל נישט פאַרגעסן --
קומט גאָר די דריטע אין וועג.

די דריטע -- זי האַלט מיך שוין פעסט,
איז שענער פֿאַר אַלע און מילדער;
די וואַנט אָבער וואַרט אויף מער בילדער, --
מיין האַרץ אָבער בענקט... און פאַרגעסט...

1911

די שווארצחנעוודיקע

שווארצחנעוודיק זון טרוימעריש.
זי יום - טובט אינו די וואַכיקייט
זי ברענגט אינו נחת אלעמען
מיט אירע אויגן שמייכלענדיק.

ווען אויף איר האַלז דעם טונקעלן
א שנירל פערל לייכטנדע,
און אויף איר רונדיק אַקסעלע
א שאַל פון זייד אַ טערקישן.

אין אַנטאָן צו די תנאים איר
א ברייטע קרינאַלינע קלייד!
געזוימט מיט שפיצן בריסעלער,
מיט בופעס און מיט פאַטשערקעס

עס וועלן אַלע וועג - מאַכן
פאַר דער, וואָס איז שוואַרצחנעוודיק
און מורמלען דרך ארצדיק:
„א יודישע בית - מלכה גייט זי“

1915

האַסט פאַרוויינט די אויגלעך

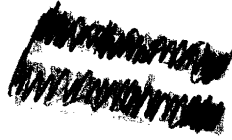
האַסט פאַרוויינט די בלויע אויגן
און פאַרטרויערט די מינוט...
זיי נישט ברוגז, זיי מיר מוחל,
זיי מיט מיר, ווי פריער גוט!

האַסט פאַרטויליעט ביזו דיין קעפל,
זי א קינד, האָס ווערט אין פעס...
מיינע ביזע, שטרענגע ווערטער
זענען מער נישט, ווי א שפּאַס.

ביזט די קליגסטע און די שענסטע,
זעסט! אך קני צו דייע פיס...
נישט צעשמער - זשע אינזער חלום
מיט דיין קינדערשן קאפּרין.

האַסט פאַרוויינט די בלויע אויגן
און פאַרטרויערט די מינוט...
זיי נישט ברוגז, זיי מיר מוחל,
זיי מיט מיר, ווי פריער גוט,

1912



איז פאריז

אין ערגיץ גישט, ווי דאָ אין רושיקן פאריז
 אין אלע נעכט פון זנות און שפורן קאפריז...
 אין ערגעץ גישט ווי דאָ איז טיער מיר אַ גאָס,
 האָס דרימלט אין דער שטיל און שווייגט עלעקטריש - בלאַס.

ס'שווייגט די לאַנגע באַנק, ס'שווייגט דער מאָנומענט,
 ס'שווייגט די הונדערט - יעריקייט, אויף אלטע קרומע ווענט.
 אַ פענטער איז פאָשטאָרט, אַ טיר איז פעסט פאַרמאַכט,
 ווי אָפּגעיאָגט פון רוש באַהאַלטסטו זיך, מיין נאַכט...

דו מיינכט, אַז מיר איז ליב דער חילדער טשאַרלעסטאָן,
 די אייביקע געשטאַלט פון קנעכטישן גאַרטאָן,
 דער קערפער פון דער פרוי וואָס גייט פון האַנט צו האַנט,
 איך ווערג זיך אַזוי אָפט מיט זיך אַליין פון שאַנד.

מיין רייניקונג, מיין נאַכט! מיין באַבעשי פון גנאָד!
 איך לויף פון זיך אַליין, איך טרינק דעם סם פון שטאַט
 ווי שמוץ ליגט אין נשמה, ווי נשמה ליגט, אין שמוץ —
 מיין רייניקונג, מיין נאַכט! איך זיך ביי דיר מיין שוץ...

אויף דער שטיינערנער גאס

אויף דעם שטיין - סראטואר, אויף דער שטיינערנער גאס
ליגט מײן נאכט.
אויף אַ בוים פון דער גאס, אויף אַ לאַמפּ קרענקלעך - בלאַס
הענגט מײן נאכט.

שאַמפּאניער געטרונקען. געטרונקען נישט קנאָפּ —
נאָך אַלץ נאכט...
צו די עכעץ אַ פּלי טון, אַ פּלי, און אַ כאַפּ —
העלף מיר נאכט!

מיט די מיידלעך געטאַנצט און געקושט זיך מיט זי
היינט ביינאכט —
נאָך די נאכט איז געבליבן ביי מיר נישט ביי זי
שטענדיק נאכט.

אין מיין פענסטער אריין אין מיין האַרצן אריין
קיקט די נאכט...
אַל דאָס מיין אייביקע פּלע שוין ווײן
אַט די נאכט.

192*

די קליינע

עס טראַגט מיט וויין פון אירע ליפן,
אויף מיין געלעגער שמעקט מיט וויין...
די קליינע שלאָפּט מיט אויפגעמאכטע ליפן —
וואו קאָן זי איצט אין חלום זיין?

אין זשיפטי - רעסטאָראַן, זי טאַנצט מיט אַ יאַפּאַנער
און וואַרפט אין טזאַרלעסטאָן די שלאָנקע פּיס...
ביי אַ טישל וואַרט אויף איר אַ יענקי מיט שאַפּאַניער
זאָל ער וואַרטן; דער אַרקעטטער שפּילט אויף ביט.

זי שווימט דאָרט ווי אַ פּאַליע צווישן פּאַליעס
זי שוועבט דאָרט ווי אַ שמעטערלינג אין פעלד.
אַלט - פּראַנקרייכס טעכטער מיט די שמאַלע טאַליעס
אין די אַרעמס זענט איר פון דער גאַנצער וועלט.

נישטאָ קיין מוט - לונדט זי צו נעמען וועקן,
זי האָט אַ סך געווינקען און געטאַנצט אַ סך...
אַט באַלד... זי וועט די ווייסע אַרעמס שטרעקן
זי ווייסט איר פליכט, געטריי איז זי איר פאַך...

ביי דער סיין

צי אָן מיר, צי מיט מיר... ס'שווימט זיך די סיין,
געפאגערט אין שווערן בעטאָן און אין שטיין,
פאלויכטן מיט קאלטן עלעקטרישן טויט,
ס'שווימט זיך דאָס וואַסער עס גייט און עס גייט...

מיין אומרו מיט מיר... נאָר די שטילקייט וואו איז
די רו פון דער נאכט איז נישטאָ אין פאריז...
עלעקטרי, פארוויילונג, שאַמפאניער און זנות,
גשמה פארקויפט מען און מען קויפט זיך גענוס.

ס'טרעפט דאָך אמאָל, עס פאסירט אַ מאַמענט,
אַ רגע דערפיל איך דעם נאכט - סענטימענט,
אַ טרוים פאלט אַראָפּ אויף די ליידיקע גריק,
אַ טרוים ווי פון טאָג אַ פאַרמאָטערטע פליג...

עס טוט עפעס באַנג פאר דער וועלט און פאר זיך
און פאר דער לבנה'ס אַנעמישן פליך...
די נאכט איז געשענדעט, פארגיפטעט און קראַנק -
פאריז זאָל נישט וויסן... עס טוט עפעס באַנג.

1925

די בריקו אויף די סיין

די בריקן ליגן אויף די סיין.
ווי בעטאָנענע קראַוואַטן
און דאָס וואַסער גייט אַליין
אַן אַ מאַמען אָן אַ טאַטן...

נישט עס קוקט אויף מיר, אויף דיר.
נישט עס הייל אונז זען און הערן.
ס'האַט אַ וועלפּישן קאַליר
און עס שליינגט ביינאַכט די שטערן.

עלעקטרי - שיין פאַלט אויך אַראָפּ
מיט אַ ציטערדיקן פאַלן.
נאָר דאָס וואַסער טרייסלט אָפּ
מיט געדולד פון ויך די שטראַלן.

עס גייט פאַרביי דעם נאָסער דאָס
מיט אַזוי פיל הייזער שענקען...
ווען דאָס וואַסער קומט צום ים
וואָס וועט דאָרט דער ים געדענקען?

עס גייט פאַרביי דעם אייפל - טור
דעם מענטשן-מאַרש פון די מיליאָנען...
וואָס וועט בלייבן פאַר אַ שפור?
וואָס וועט דאָרט דער ים דערמאָנען?..

1925

צוויי מענער

אין פאריז אין די שפעטיקע שעהן
זענען געגאנגען צוויי מענער.
און גערעדט, ווי שטענדיק וועגן פרויען,
זיך געוואָרפן מיט ווייב ווי מיט שפענער.

וועגן העלען און וועגן מאדלען,
וועגן לאַלי און וועגן דער קליינער לאַיו...
נאָקעט אויסגעטאָן גאנץ פאריז.

וועלכע פון די מיידלעך ס'קושט מיט ברען,
וועלכע ס'מיינט גאָר די עטלעכע פראַנס...
זיי זענען לאַנג געגאנגען, לאַנג
און גערעדט וועגן פרויען.

צוויי איינזאמע מענער אין די איינזאָסטע שעהען.

א זונה

פארדרעמלט, פארשלעפערט,
געעפנט איין אויג און פארמאכט...
אויף א רגע געוואָרן אויס זונה:
פארטרוימט פון א ביסעלע נאָכט...

געצערטלט פון איינעם א פרעמדן,
פארטרויט זי זיך מערער און מער...
מען קאָן נאָר דעם קערפער פארקויפן—
א האַרץ פארקויפט זיך שווער...

1925



ה ע ר ב ס ט - ג א ל ד

אין גארטן

געל גאלדענע גארדינען
און ליכטיק ווי ביי גאט,
איך קאן היינט נישט געפינען
קיין שאטן אין מיין סאד.
געל גאלדענע דיוואנעס,
ווי נייגעריק עס איז,
ס'גליטשן זיך קאשטאנעס
ביי מיר אינטער די פיס.
דאָ ליגן טויטע בינען,
שוואַרץ - גלאַנציק נאָכן טויט.
די קאלניע - רובינען
פארגרעסערן מיין פרייד,
גאלד - געלע קאָרידאָרן,
וואו פירן זיי, וואוהין ?
צו בין איך נישט געוואָרן
היינט רייכער, ווי איך בין ?

1914

שפינוועבס

פון נאנטן בוים, פון הינטל - פלאז
לויפט אָן אַ שפינוועבס אויף מיין נאָז.
וואָס וויל ער מיר דעם וועג פאַרצוימען
צו מיינע ניי - באַגילדטע טרוימען ?

איך האָב קיין נחת נישט פאַרזוכט,
ס'האַט קיין פריינט מיך נישט געזוכט,
דער גיכער זומער איז פאַרשוונדן
און האָט מיין האַרץ נישט אַנגעצונדן.

איצט שפּיל איך זיך מיט גאַלדענעם שטויב,
און ווי איך טרוים און ווי איך גלויב...
איך קום אויף גאַלד אין גאַרטן טאַנצן
און זעט ווי מיינע אוצרות גלאַנצן.

איך טייל זיך נישט מיט קיינעם, ניין!
מיין וועג מיין איינזאַמער איז שיין.
און אַלץ, וואָס רייצט ד' אויגן מיינע -
דאָס אַלץ וועט זיין און פלייבן מיינע ...

1914

וואָס מערער ביימער

וואָס מערער ביימער, וואָס מערער ביימער,
אַלץ מערער שאַטן פאלט אין סאָד.
וואָס מערער שאַטן, אַלץ מער געהיימער
זעט אויס דאָס שווייגן פון מײן גאַט.

ס'האָט יעדער גאַט צען עלטער = געטער,
און יעדער טויט באַנייט אַ דור,
איך טרעט אויף גאַלד... אויף טויטע בלעטער
און איך באַדויער נישט מײן יאָר.

ס'האָט יעדער וועג צען נייע וועגן
און יעדער קלאַנג אַ ווידערקול.
וואָס מער וועסט זוכן, וואָס מער וועסט פרעגן,
אַלץ מער פאַרפלאַנטערט דיך דער טאַל...
1914

א רעגנדל טראָפנט

א רעגנדל טראָפנט א מידער
און פויקט מיר אין פענסטער אריין.
איך לייען סערוואַנטעסן ווידער
און הער מיך צום רעגן נישט איין.

שיך רייט אויף אַ טערקישער סאַפּע
און חלום פון זומער נאָך אַלץ
נאָר סאַנטשאַ לייגט אינטער דער סאַפּע
און שיט אויף די וואונדן מיר זאַלץ.

אַוועק איז פון דיר דולצינעאַ
דיין זומער איז אויך שוין אַוועק.
ס'קומען אַן קעלטן און שנייען
און פוסט איז דיין לעבן... אַ שרעק.

1914

דאָ איז זיך גוט צו זעגענען

דאָ איז זיך גוט צו זעגענען
און זען ווי צלץ פאָרגייט...
די ביימער נאָר זיי רעגענען
מיט גאָלד באַשייטן טויט.

דער אמת איז אין שוויגן דאָ,
דו פילסט עס אן פאַרשטייט.
דער אמת איז אין שוויגן דאָ,
נישט וואָרט פון מיר קיין טרייכט

דער חזפה שטאַנג, דער געלביקער
ווערט שיטערער פון ווינט.
איך בין שוין נישט דער זעלביקער,
דו רייצסט שוין נישט, מיין קינד...

אַ שפינוועבס פאַלט אַראָפּ אויף אונז,
אַ פאָדים דין - באַשטראַלט.
אַ שפינוועבס פאַלט אַראָפּ אויף אונז
און רייסט זיך איבער באַלד.

1913

דער גארטן שווייג

דער גארטן גלאנצט ווי אן אַרקעסטער
מיט גרויסע מעשענע טראַמפּייטן.
די באַקעט - אָפּגעדעקטע צווייגן
ועען אויס ווי לאַנגע פּלייסן.

די זונען ריוון בליצן פּריילעך.
ווי טאון רונדע אָפּגעשייערט.
זי מען וואַרט אַ נייעם ווערשער?
מען באַגלייט דאָ זי מען פּייער'ס?

זי קאַלינעס מיט רויטע מיצן.
זיט רויטע מאַנטלען - קאַרדינאַלן.
אַלע וואַרטן, אַלע שווייגן...
און די דינע שפּינוועבס אַלן.

104

רענדלעך

רענדלעך, רענדלעך אָנגעשאַטן,
וויפיל האָב איך זיי צעטראָטן,
וויפיל האָט דער ווינט צעטריבן —
און אזוי פיל נאָך געבליבן.

דאָך זיי וועלן דאָ שוין בלייבן:
איך וועל קיימאַל גאַלד נישט קלויבן,
בלאָנצט און שימערט פאַר די אויגן,
איך צו דר'ערד וועל זיך נישט בויגן.

שאַרמט, ווי זייד—איר וועט נישט נאַרן:
מיט די פיס וועל איך צעשאַרן
איין אויף אַלע, אַלע זייטן
און זיך פרייען פינדערווייטן.

זאָל מען קומען, זאָל מען נעמען
ווער עס וויל... מיך וועט נישט קלעמען
אַלע גערטנער, אַלע וועגן
זענען פיל מיט מין פאַרמעגן.

1915

א קארעהאָד

מיט געלע בלעטער רוישט דער סאָד.
א קארעהאָד, א קארעהאָד.
ס'שלענגלען זיך פיל געלע צעפ,
ס'טראָגן זיך פיל הירשנקעפ,
צווייגן — הערנער,
בלעטער — דערנער,
טויטע בינען, שמעטערלינגען —
אלץ צוזאמען אין איין שפרינגען.
שפינוועבס - פעדים, פייגל גרעסטן,
אלע בייער ביון גרעסטן, —
שאַרכן, רוישן, איינגעהאלטן...
און דאָס וואַסער כאַפּט אַ ציטער,
טראַגט אַוועק פיל דאַרע ריטער,
שטויב פֿין בלומען,
טויט פֿין בלומען,
טראַגט אַוועק אין ים אין קאלטן
אויבער זומער,
פרייד אין זומער
בלעטער — שמות
און חלומות...
א קארעהאָד, א קארעהאָד!
מיט געלע בלעטער רוישט דער סאָד.

1915

נאסטורציעס

ווי רויקע פלאמען פארטאָג, גאָר באגינען,
ווי עפעלעך רויט אין ווי געלע ציטרינען,
ווי גאלדענע רענדלעך, ווי שטאלצע מעדאלן:
נאסטורציעס אין שאַטן נאסטורציעס אין שטראַלן...

צעשאַטענער בראַנז אויף די שמאַלע קארניזן,
א רמז אויף זומער, א יונגפרויס קאַפּריון...
אַט באלד וועט אַ האַנט זיך אַ ווייסע באַווייזן
און גלעטן די בלומען, וואָס פאלן צום אייזן...

אַ בענקשאפט צו וועמען, אַנאַנוואָג, אַ סימן
פון עפעס אַ ליבע, אַ סוד און אינטימען...
געשעלענגלטע בלומען אויף הייזער ווי תפיסות —
איך גיי מיט אַ ברכה, איך זינג און באַגריס עס.

1915

נאַסטורציעס אויף באַלקאַנען

נאַכט־רציעס אויף באַלקאַנען אין שלענגלדיקן חן,
זיי פּרעסקעס, ווי אַ בלומענקייט אויף ציגל און אויף שאַיין.
איך האָב אין זיי אַ נאַענטקייט, אַ קרובעשאפט דערקענט —
נאַסטורציעס אויף באַלקאַנען, נאַסטורציעס אויף די ווענט.

איך בענטש אַצינד די שעה, וואָס האָט דאָס קערנדל דערשפּירט.
דעם שטראַל, וואָס האָט אין גאַנשטויב די בלומען אָנגערירט...
די הענט, וואָס ברענגען וואַסער דאָ — כ'בענטש אַצינד די הענט —
נאַסטורציעס אויף באַלקאַנען, נאַסטורציעס אויף די דענט.

צו מיר, וואָס גייט אין שאַטן דאָ, וואַרפט קיינער נישט קיין בליק.
נאָר דריי מאָל גיי איך ווייט אַוועק און קום דריי מאָל צוריק...
איך קוק אַליין זיך שעמענדיק, פון שטילן סענטימענט —
נאַסטורציעס אויף באַלקאַנען, נאַסטורציעס אויף די ווענט.

1915

ר ע ט נ ס ר ר

ק ר א

- מצבות און קברים אין וויסן פארצויגן —
„קרא!“
- א פערד ליגט א פגר אין פעלד אויסגעצויגן —
„קרא!“
- הינט רייסן שטיקער פון פערד, און אנטלויפן —
„קרא!“
- שפרינגט שוין א קראַ פּינדער־ווייטן א שוואַרצע —
„קרא!“
- ט אַנצט שוין אַ מאַנה מיט שטאַלענע שנאַבלען —
„קרא!“
- פליקן זיי, פליקן זיי לאַנגזאַם זעם פּגר —
„קרא!“
- שטשירען די ציינער זיך שרעקלעך ביים פּגר —
„קרא!“

1916

אין חודש שבט

אין חודש שבט איז טויט די ערד
און איך האב לאנג שוין נישט געהערט —
די קלאנגען פון מיין ליד,
די קלאנגען פון מיין ליד.

חי אומגעדולדיק ווארט מיין הארץ,
דער שניי זאל גיכער ווערן שווארץ.
דער טייך זאל נעמען גיין,
דער טייך זאל נעמען גיין.

און ווען דער טייך וועט נעמען גיין,
וועל איך אַוועק אין פעלד אליין...
און גאָט וועט זיין מיט מיר,
און גאָט וועט זיין מיט מיר.

1914

אויפן בארג

אויפן בארג איז דער שניי נישט גערירט,
אויפן בארג האָט דער ווינט היינט שפּאַצירט...

איצטער רייצט מיך די ווייטקייט און בלענדט,
איצטער האָב איך גאָטס לעבן דערקענט.

אונטן שיינען די הייזלעך אין שניי
און דער נאָרל - וואָלד גרינט געבן זיי...

און די בלויקייט פון שלענגעלע רייך
שיקט אַ האַרציקן גרוס אין דער הויך.

שיקט פון דערפֿל אַ האַרציקן גרוס —
נאָר איך האַנדער שוין ווייטער... איך כּוּז...

1914

ס'וועט אמאָל אַרויס אַ שניי

ס'וועט אמאָל אַרויס אַ שניי,
אַ טאָג, אַ נאַכט, אַ טאָג אין צוויי.
אַ טאָג, אַ וואָך און ביז אַ יאָר —
ס'הערט נישט אויף, ס'שנייעט און גר.
צווערשט די גאס, שוין ביזן שוועל,
שוין איבער לאַנדן, איבער דעל.
פאַרשאַטן דאָך, פאַרשאַטן וואַנט,
פאַרשאַטן דאָרף און שטאָט און לאַנד.
אין אַט אזוי און אין אַט אזוי:
די גאַנצע וועלט וועט זיין אין שניי...

דער מענטש וועט צוגיין צו זיין טיר,
נאָר טיר אין לאַנדן נישט קיין ריר.
פון אונטן שניי פון אויבן שניי,
ס'ווערט פאַרגליווערט זיין געשריי.
ער גראַבלט, גראַבלט טיף און ווייך
אין פרוואַוט ער בלאָזן—פעלט אים הויך
און פרוואַוט ער קריכן—וואו און ווען?
ער וועט שוין מער דאָס ליכט נישט זען...
און אַט אזוי און אין אַט אזוי;
די גאַנצע וועלט וועט זיין אין שניי...

אויף רייכע בעטן אין אויף שטרוי
וועט אויסשטארבן די וועלט אין שניי,
און באַלזאַמירן וועט די קעלט.

עס גרעסטן פחדן אין דעם העלד,
דדי מויו אין קעלער און מיט איר
דאָס גאַנצע הויזגעזינד פון גביר
דעם תפיסה-וועכטער ביי דער וואַנט
אין דעם פארשפארטן אַרעסטאַנט...
און אָט אזוי און אָט אזוי:
די גאַנצע וועלט וועט זיין אין שניי...

סוועט זיין די וועלט פאַרגליווערט רוי,
שוין נישט קיין וועלט, נאָר שניי אין שניי
קיין פאַרב, קיין צייכן וועט נישט זיין,
קיין אָפּקלאַנג נישט, קיין ליכט, קיין שיין
א ווייסע ווייסעניש — נישט מער
אָן רוי, אָן אויג און אָן געהער,
א ווייסער טויט פון פראַסט און אייז,
תכריכים אייביק ביי און ווייס...
אין אָט אזוי, אין אָט אזוי:
די גאַנצע וועלט וועט זיין אין שניי...

1916

א ווייסע וועלט

א ווייסע וועלט, טווערט מיר פריילעך,
שוין אלץ פארדעקט, שוין אלץ אין שניי
דעם פורמאנס קארק, זיין דארער פערדל
דער לאנגער, ענדלאזער שאַסי.

דאָס פערדל שלעפט זיך מיד אין לאַנגזאָם
אין ציט דעם שליטן אויפן באַרג.
דער פורמאן שלאָפט... איך מאַל אין צייכן
אויף זיין ברייטן, ווייסן קארק...

איך פאַר פאַרביי אַ קליינעם דערפֿל,
דאַרט וואוינט אַ ייד שוין יאָרן פיל
אויף פרעמדער ערד מיט פרעמדע שכנים,
אַ פרעמד וואַסער טרייבט זיין מיל

איצט שטייט די מיל פאַרשנייט, פאַרברירן
און גאַט און מענטש זעט אויס פאַרלירן.

שוין ווידער פעלד, סשטיפט אַ ווינטל
און זיפט מיר אָן מיט שניי דעם קאַפּ...
דער פירמען ברומט עפעס אין חלום,
דאָס פערדל טראָגט זיך באַרג אַראָפּ...

1913

אין פעלד

איך בין היינט אין פעלד געגאנגען
און קיינעם נישט געטראָפֿן,
נאָר פֿלוצלונג איז אַ שלײַטעלע
מיט אימפעט אָנגעלאָפֿן.

אין שליטן איז געזעסן ווער,
געלאַכט הויך און געזונגען...
די גלע, לעך האָבן מיטגעלאַכט
און ווייט ווייט אָפּגעקלונגען.

געשראָקן פון יעדן האַסטיקייט
בין איך נאָר לאַנג נעשטאָנען,
געקוקט אין הייטן פעלד אַריין,
געקוקט און נישט פֿאַרשטאַנען.

אך, אפשר איז דאָס גליק אַזוי
טיט האַסט אַדורכגעפֿלויגן,
באַזיינן זיך, און גלייך מיט שניי
פֿאַרשטאַטן מיינע אויגן?

1912

ווייסע, ווייכע פערענעס

ווייסע, ווייכע פערענעס —
לוינקע, מיין וועלט!
שלאָף אונטער די פערענעס
אומעטיקעס פעלד!

קראָען מיט באַגלאַנצטע קעפּלעך
גריבלעך זיך אין שניי,
זעען אויס, ווי שוואַרצע קנעפּלעך
אויף אַ ווייס געניי.

שטייט אַ בוימל אַ סקעלעטל,
אויסגעפרוירן, טויט.
וואו איז דערפל, וואו איז שטעטל?
וואו איז מענטש אין פרייד?

פאַרט אַ פויער מיט אַ טרומנע...
טויט איז דאָך די וועלט!
שלעפּ זשע, ווינט, אַראָפּ די טרומנע...
דאָ אינמיטן פעלד!

1914

א גלגל

אין מיר איז א גלגל אריין פון א יקנער...
אין ווייסן פרימאָרגן איך שפּרינג פון געלעגער
וואו זענען די ביקסן? איך טאפּ מיינע ווענט -
איך זוך און איך פלייב דאָ מיט ליידיקע הענט.
אין זעקל פון אַנפילן געפין איך קיין שראַט
איך קוק דורכן פענסטער אַרויס אויף דער שטאָט!
דאָס זענען קיין הייזער, קיין תּפּיסות, נאָר שלעסע
פאַרשנייטע פּאַלאַצן און גרעסער אַלץ גרעסער.
און ווילד ווערט מיין בענקשאַפט צום וואָרד צו די שנייען.
ס'וועט מיט וואָס אַנדערס דער טאָג מיך נישט פּרייען.
און אָט זענען וועלדער שוין ווייטער און נאָנטער,
איך קריך דורך די ביימער איך בלאַנדזשע אין פּאַנטער
פון בילדער און וויזעס פון גרויען פאַרצייטן;
ווער שפּרייזט דאָרט? ווער שפּילט דאָרט? ווער שיסט פּונדערווייטן?
ווער איז אויף מיין ערד אומגעבעטן געקומען?
ווער האָט מיך באַגנבעט, מיין ביקס צוגענומען?

1915

כװעל נעמען א שופר

כװעל נעמען א שופר און בלאָזן
אין פריינט װעלן קומען א סך...
מיר װעלן דורך װעלדער ניד לאָזן
צעטרייסלען דעם זילבער פון סך.

דעם סאַמעט דעם װיסן צעטרעטן
אין זוכן סמינס אין שניי...
צעשיקן שלוחים -- שטאַפעטן
און װאַרטן סיגנאַלן פון זיי.

די הינט װעלן לויפן און בילן
און יאָגן פאַרטאַפעט א האָז.
אין װאַלד אין פאַרקלערטן און שטיילן
דעט פאַלן א פריילעכער שאַס

די טראָפנס די רויטע, װי קװייטן,
װי רויזן װאַס בליען אין שניי.
דעם װאַלד װעט די װייטקייט באַגלייטן
אין עכאָ פון אונזער געשריי...

1915

בלויע פעדערן

מיין הוט האָט בלויע פעדערן
מיין הערב איז גוט באַקאַנט.
איך ווער באַגריסט פון יעדערן,
איך גיי אין דריק די האַנט :

ביי מענער און ביי יינגע פרויען,
איך רוף און לאַך צו זיי...
ווער וועט מיט מיר זיך לאָזן בויען
אַ ווייסן שלאָס פון שניי ?

אַ ווייסן טרוים פון שטויביקייט,
ווי יעדער טרוים אויף ד'רעדד.
נישטאָ קיין זאך אין אייביקייט,
וואָס ווערט נישט באַלד צעשטערט...

ס'ציטערט טאָל און ווייטעניש
פון לאַכן און געשריי :
פאַרשיט מיר, פרויען פריילעכען !
מיט קישן און מיט שניי...

1915

ד ו י נ ט ע ר = ב ע 4

אויפן גאס ארום דעם פענסטער פליען שנייעלעך און ווייען
און אין פענסטער שטייען בלומען ווייס און ווייסער פאר די שנייען...
בלומען דורכזיכטיק — פארדעקטע צו די שנייעלעך אין דרויסן.
צו דער וויסקייט, וועלכע קלאפט זיך אין די שויבן אָן אָן אָטעם.

פעז אין ווינטער, ווי די נעצן פאר צעשראָקענע באַזילן,
פעז אין ווינטער, ווי גירלאַנדן פון דעם טוי - פראַכט אויסגעוועבשע
דינע פעדיק, נישט דערשפינען אין אַ שוויגענדיקן פלאַנטער...
אין אַ צויבער - טרוים פאַרגליווערט.. טויטע - לעבעדיקע בלומען.

און אַרום די ברייטע גאסן זענען שווייגנדיק פאַרשאַטן,
אָנגעפּוּדערט מיט דער וויסקייט אין אַ לאַנגזאַמער באַוועגונג,
און דורך שניי - ווייסע גארדינען, דורך די ציטערדיקע טיולן
פאַלן ראָזע, שטיילע שאַטנס פון די פענסטער קעגנאיבער.

פעז אין ווינטער — צווייגן — העלזער, ווי ביי ווייסע פּרומע פּאָדעס,
פעז אין ווינטער... איינגעדרימלט און פאַרהאַלט זיך פון זומער...
בלויך די גרינקייט פון די בעטער, ווי די בעכערס פון פּאַנטאַנען.
וואי ספּאַלן דימענט - טרערן פון די רגעס, וועלכע שטאַרבן.

זאָר די וויסקייט מיר פאַרוויגן מיינע ספּקות און מיינ אימרו
און אהיים וועל איך אַוועקגיין מיט אַ טרייהייט נאָך די בלומען.
נאָכאַמאָל פאַרליבן זיך אין שווייגן און אין שאַטנס
אין נאַכט און אין די לידער, וועלכע ווערן נישט דערווייגען...

רויטע טוילפאנעס

פון א פענסטער האָבן פריילעך זיך צעפונקלט
רויטע, פורפורענע טוילפאנעס:
אויף להכעיס נאכט און וויסקייט.
שניי און ווינטער אויף להכעיס.

שניי אויף הייזער אָנגעשאַטן,
אויף קארניזן, אויף די דראַטן,
שניי אויף ד'רערד אין שניי אין פּאַלן
וויסקייט, וויסקייט, איבעראַלן.

וויסקייט, וויסקייט,
נאַר, סקריכן אין דער וויסקייט
רויטע פינגער, רויטע שפיצן,
רויטע שאַטנס...

עס באַגלייט מיך
און עס נויט מיך
נאָכאמאָל צום פענסטער קומען,
צו די רויטע, צו די לאַכנדיקע בלומען.

1916

ד ו ט ו ד

ר ו י ז ן

ביים קשיאָנדו אין גאַרטן בליען רויזן.
דער קשיאָנדו אַליין איז אַלט און שוואַך.
ער האָט דערפאַר אַ הונט אַ ביזן —
דער הונט איז שטענדיק אויף דער וואַך...

און ווילן קינדער רייסן רויזן,
און שפּרינגען קינדער דורך דעם פּלויט —
רייצט אָן דער קשיאָנדו דעם הונט דעם ביזן
און שטייט און שמייכלט שטילצעהייט...
1912

נישט קיין חלום

נישט קיין חלום געטרייע, נישט קיין ערינערונג,
נישט קיין בילד אויף קאנווע אויסגעוועסט:
רויזן לעבעדיקע בליען.

עס האָבן בלומען זיך געעפנט,
ווי די פּאָנען פון זיגרייכע מלכות
אין א יום-טוב-טאָג,
עס האָבן בלומען זיך צעשמייכלט,
ווי קינדער שפילענדיק אין זונענדיקן פאָק.
קום צו יענע פריילע ע אלייען,
וואו עס בליען רויזן.

אַט נידערן צו אונז אויפיל קוויטן:
בעגעלעך אין אלע פארבן, טוילפאָנעס ביז די קני
אין דאָרפישע אייסיסן,
זע ליילען בליען!
נאסטורציעס שלענגלעך זיך קאָקעטיש אויף די בייטן
מיר גייען און מיר גריסן זיך צו יעדער בלום,
מיר גייען, נאָר מיר שטעלן זיך נישט אָפּ:
עס ציט אונז בלויז צו יענער מלך - בלום -
צו די רויזן...

נישט קיין חלום, געטרייע! ווי זיי ווינקען, די רויזן,
ווי זיי בעטן זיך אין האנט אריין און ווי זיי שטעקן
צעשטאָכן זיך א פינגער שוין, מיין שעמעודיקע מיידל,

א הייסע רויז ווערט רויט פון דיינס א טראָפּן בלוט!
און דיין געזיכט פון מיינס א בליק...
אך, לאָז! איך וועל אליין פאַר דיר די בלומען רייסן
און דו נעם-צו... און פלעכט א חופּה-קראַנץ פון רויזן.

איך וועל קיין איינציק בלוט אין גאַרטן דאָ נישט לאָזן,
דאָ וועלן זיי נאָך גיכער, ווי ביי אונז אין האַרצן.
גרייט אָן די שענסטע בלומענטעפּ, גרייט אָן!
אויף אונזער שוועל, אויף א נוער טיש און נאַכט-געלעגער
ברענג רויזן!

נישט קיין חלום, געטרייע! דאָס גליק איז געקומען
און ער פירט אונז, ווי אַ גאַט אַ יונגער און אַ עטאַלצער,
און מיר גייען און מיר זינגען צווישן פּלאַנען —
צווישן רויזן...
1912

עס שרעקט שוין דער טאָג

עט האָט אונז דערשראָקן דער בלייכער פּאַרטאַג:
דאָס לייכט, וואָס האָט פּלוצלינג פּאַרטריבן די נאַכט,
דער פּויגל, וואָס זינגט שוין זיין ליד אויפן בוים,
די בלומען, וואָס לויכטן מיט אויפגאַנג אין טוי.

עס האָט אונז דערשראָקן דער בלייכער פּאַרטאַג,
דאָס קרייען פון האָן און דעם פּאַסטוּכלס פּייף,
דער ערשטער געדאַנק, אז דער טאָג איז שוין נאַנט,
די נאַכט איז אַזעק און עס שרעקט שוין דיין בליק.

1912

פריינטשטאפט
און ברענען

איר ליג אויפן גראָז

איך ליג אויפן גראָז מיטן פנים צום הימל,
איך עפן די אויגן — זיי מאכן זיך ווידער באַלד צו.
נעשמידט איז מיין ווילן און זיס איז ביז ווייטאָג מיין רו —
איך ליג אויפן גראָז מיטן פנים צום הימל.

און וואָס איז מיר פריינטשטאפט און ליבע גענארטע?
די שטראַלן, זיי ברענען און בראַטן מיין בלייכן געזיכט...
און אַלץ איז מיר גאַרנישט, און אַלץ איז מיר קלאָר, ווי דאָס ליכט —
יאָ, וואָס איז מיר פריינטשטאפט און ליבע גענארטע?

פון נאַנטן — רוישט וואַלד און פון ווייטן — אַ וואַסער.
צו לעבט נאָך דאָס לעבן? איך הער נישט קיין רוף, קיין באַמעל.
אַ שטראַל, — אַ געדאַנק ווערט געבאַרן און שטאַרבט אזוי שנעל —
פון נאַנטן — רוישט וואַלד און פון ווייטן — אַ וואַסער...
1928

פּרילינגס - ליד

דאָס הויזטו געבראַכט דעם פּרילינג
גרינג און ליכט האַסטו געבראַכט...
דאָס האַסטו דעם אלטן בחור
יינג און שטיפעריש געמאַכט

וואָר און זייגל קוואַל און פּאַנקע -
ערד און הימל זייגט פון מאי
אויפג. זוכט האָב איך מיין האַרפע
אין צט שפילט ויך לייכט און פריי

דאָס האַסטו זיי שוואַכע שטרונגעס
צונגעצויגן אויך פעסט
הער נאָר, מיידל, זיי זיי קלינגען
זע נאָר, מיידל, ס'קומען געסט

בליץ און דונער, רעגנבויגן
זוריק - זון און האוה - געכט...
דאָס האַסטו באשיינט דאָס לעבן
און באַפרייט דעם ספקס קנעכט...
דאָס האַסטו!..

1913

אויפן טייד

גיב א קוק אין וואסער, ווי עס שפיגלט אָפּ!
אלע ביימער שטייען מיט די קעפּ צורֶפּ.

און די שטערן שווימען מיטן שיפּל גלייך...
כאַפּ נישט מיט הענטלעך, בויג זיך נישט צום טיך!

צאָפּל נישט, געליבטע, קוק מיך ביזו נישט אָן!
ט'ווינטל מעג זיך קושן — מעג איך אויך דאָס טון.

1911

קוקט צו די שטערן!

קוקט צו די שטערן, פארעלנטע מענטשן!
עלנטער וועט איר נישט ווערן,
אפשר וועט וועמען די אייביקייט בענטשן...
קוקט צו די גאלדענע שטערן!

אלץ פון דער ערד איז פאר אייך צו דערגרייכן,
שטארקער וועט איר שוין נישט ווערן...
אפשר האָט גאָט נאָך פאר וועמען אַצייכן —
קוקט צו די גאלדענע שטערן!

1916

קום צופאָרן!

קום צופאָרן, מירקע! דו וועסט מיך נישט דערקענען
די זון האָט מיך פאַרברענט—זי וועט דיך אויך פאַרברענען!
טונקעלער שטאַל מיינע הענט,
טונקעלער בראָנז מיין געזיכט,
כ'האַב דאָ אַ פאַלאַץ אָן ווענט
פון בלומען, פון גרינס און פון ליכט...

קום צו פאָרן, מירקע! ס'איז די צייט צו ליבן,
איך האָב צו דיר דעם בריוו מיט שמרצ'לעך אָנגעשריבן
קומסטו נישט באַלד, וועט זיין שפעט,
אַנדערע שמייכלעך מיר טריי
קורץ איז דער טרוים ביים פאַעט,
שטאַלץ איז זיין ווילן און פריי.

1912

רייסן אבלימל

רייסן אבלימל, כאפן א שטראל,
שפרייזן אין וועלדל, רוען ביים קוואל,
האַרכן ביינאַכט, ווי ס'בלעטערט אַ בוים,
ציילן די שטערן, וואָס פאַלן און תהום.

טרוימען פון דעם, וואָס ס'איז שוין אוועק,
וואַרפן די לאַסט פון די קומענדע טעג,
וואַרפן פון זאַרגן און בויען די לאַסט,
זיין דאָ אין לעבן אַנאיינפאַכער גאַסט.

גיב דייע ליפן, צעלאָזענעס קינד!
מאַרגן וועט אַלעס אוועק מיטן ווינט,
שיין איז די ערד און באַגאַסן מיט שיין...
סוף כל סוף וועט אונזער קבר דאָס זיין.

דער יונגער פישער

עס ווערט נאכט, עס באווייזן זיך שטערן,
די ווערבעס ביים ברעג דרעמלען-אייך...
און א יינגעלע שטייט מיט א ווענטקע
און קוקט אלץ אין וואסער אריין.

די אייגעלעך פינטלען כסדר,
די ליפן די קליינע פערמאכט...
אפשר ווארט ער א גאלדענעם פישל
און מערקט נישט ווי גיך עס ווערט נאכט.

צום ברעג שווימט א ראָואַלע פאליע
אין גנבעט צום ייגל זיך צו,
שווענקט - אָפּ זיינע באַרדעס מיסלעך
און לאָזט אים גלייך ווידער צורוּ.

קוים קלינגען פון ווייטן די גלאַקן,
זיי וויגן אליין זיך שוין איין...
און א יינגעלע שטייט מיט א ווענטקע
און קוקט אלץ אין וואסער אריין.

1911

ווייסטו ?

ווייסטו קליינע פון וועמען איך טראכט ז
אין די רויקע שעהן פארנאכט.

ווען עס שיידט זיך די זון מיט דער וועלט,
ווען עס ברענען די זאגען אין פעלד :

ווען פון הימל קוקט שטערן אראפ,
און עס שפיגלען אין וואסער זיך אפ

קליינע וואלקנס פון בראנו און פון גאלד,
חי זיי וואלטן שוין שלאפן געוואלט —

ווייסטו, וועמען איך רוף אין דערמאן ?
וועמעס נאמען עס קלינגט אין גליין-גלאן

און דעם לעצטן אקארד, וואָס איך הער
אויב דו ווייסט נישט, דאָן ליבסטו נישט מער

1910

פרי : פּרילינג

ביים פענסטער שטייט א פאננע און פרייט זיך מיטן הימל.
די ווינטער - תבואה גרינט שוין, ס'שוואנגערט שוין די ערד.
אנטקייגן זיצט אנאלטער און שאַקלט זיך אין דרימל
און איך האָב זיך אליין גאַר טרוימעריש פאַרקלערט.

אין מיין וואַגאָן אין ענגן איז גאַרנישט שווער די ענגשאפט,
ווען מיר און דיר און יענעם באַשטראַלט די זון און קוועלט
שוועט נישט זיין קיין זאָרגן, שוועט נישט זיין קיין בענקשאַפט,
סלויפט דער צוג מיט אימפעט און גריסט זיך מיט דער וועלט.

סוועלן וואַקסן קאַרן געמישט מיט רויטע מאַנען
אין רופן וועט דער זיידע, דער ליולעדיקער וואַלד.
אין וואַס איך האָב פאַרגעסן, וועל איך זיך אַלץ דערמאַנען,
סלאָזט דאָך נישט דער פּרילינג דאָס לעבן ווערן אַלט.

ביים ערשטן קלאַפּ פון דונער און שפעטער נאָכן רעגן
וועט זיך דאָס פעלד באַשיטן מיט בלימען — פאַרבן פיל,
און מיר און דיר און יענעם וועט זון - שיין זיין אַנטקייגן
און בוים ווען געבן שאַטן, וואו אַ צורוען קיל.

די ערשטע שטראַלן רייזן איצט ווי אַ זיסער ריי
און ווי אַ גוטער אַנזאָג לויפט עס אונז פאַרביי.
די זון איז דאָך דאָס לעבן, די זון איז דאָך דער אמת
די זון וועט ווי משיח אונז מאַכן יונג און פריי.

פ ר י ל י נ ג

איך עפן מיינע אַרעמס ברייט, איך שטיי אינמיטן פעלד,
פון הינטן יאָגט די שטאַט מיר נאָך, פאַרויס — אַ פרייע וועלט.
אַ וויסער פלעק, אַ שוואַרצער פלעק און ערגיץ איז שוין גריין,
און ערגיץ פליסט אַ וואַסערל — עס שלענגלט זיך אָן זין
ס'שוועבט איבערן דערפל ווייט, אַ טויבן קאראהאָד —
און ברענגען ברענגט עס מוטיקייט דעם מאַן, וואָס קומט פון שטאַט.

אין וואַלד איז אַזוי שרעקנדיק, דאָך ציט עס מיר אהין,
אַ ביסל מאַך פארשימלטע, די סאַסנע — פריש און גריין.
איך רייס געשווינד אַ צווייגל אָפּ, די נאָרלעך — דופט און זאפט,
איך זויג פון זיי דאָס ביטערניש, ווי אַ פאַרפישופט קראפט.
איך שפרייז אויף פרישע זאמד - בערגלעך — די נאָרעס פונם קראַט —
און ברענגען ברענגט עס האַפענונג דעם מאַן, וואָס קומט פון שטאַט.

די זון האָט מיר אַרויסגענאַרט פון וואַלד צוריק אין פעלד
און ווידער פאַר מיר אויפגעדעקט די ווייטקייט פון דער וועלט...
איך גיי אָן איך דערוואַרט עפעס. ס'בלאָזט מיר אין געזיכט,
די וואַרימקייט פון ערד - אַטעם, ספּאַלן שטראַמען ליכט...
זיי גיסן זיך פון הימל - הויך מיט געטלעכער גענאָד
און זינגען וויל, אין קניען וויל, דער מאַן, וואָס קומט פון שטאַט.

1912

א ו מ ר ו

מ'יו געזוכטער פריינט

אמאָר האָב איך געטראַכט, אז זיין וועט עס אַ פרוי
אַ פרוי, אַ גוטע,
אַ געזרייע...
איך האָב זי נישט געקענט
און שוין אין איר געגלויבט,
געגלויבט ווי אין אַ גאָט
אָנאַמבאַקאַנטן...

די ערשטע האָט געליבט, ווייל איך בין אַ פאָעט
די צווייטע האָט געמיינט,
אַז איך בין זייער רייך
די דריטע מיט איר תאוה האָט מײן יוגנט
גיך פארברענט,
די פירטע איז געוועזן...
נישט בעסער ווי די דריי...

איצט בלאַנדזשע איך און סדום
אויף חורבות און אויף אַש...
איך גלויב שוין נישט אין גאָט,
אַך זוך שוין נישט קיין פריינט.
אַ טאַרבע איז מײן האַרץ... פאַרבלוטיקט און צעקנייטשט,
וואָס לעבן וואַרפט אַריין
דאָס נעמט די טאַרבע צו.

1923

אין וואס?

אייבער. איינזאם אין א היינקה,
אין א היינקה פון וואגאן.
איינגעבויגן, איינגעצויגן
זיך איך, טראכט איך און דערמאן —
גוטע... שלעכטע = אימג רעכטע.
וואָס האָסטו מיט מיר געטן ?

איך דערמין דין מיט א ברכה...
און די רעדער קלאפן צו,
זיי צעקלאפן מיר מין שוויגן
און צעברעקלען מיר מין יו ..
איז דאָס מעגליך, וואָס אוממעגליך ?
מיר שוין פרעמדע? איך און דו ?

אזא בייזער פייה, א אירטייל
רייסט זך אין דער נאכט אריין,
אויפגעצויטערט און פא ביטעט
הער איך זיי צום וויסט = וועלט איין :
שוין פארן יו און פארזיגלט.
וואָס געווען, וועט מער נישט זיין...
1923

א שטיין וועט גיכער

א שטיין וועט גיכער איינזאפן מיין טרער,
איידער איר וועט ווען דערגרייכן מיין באגער.
די נאכט וועט שנעלער ענטפערן פאר אייך
אין טעג וואָס זענען צו די נעכט מיר גלייך.

איך האָב אָפגעסמט מיין צונג מיט גאל,
א גיפטיק פיל אייער כּ...
און א געדאַנק האָט מיר דאָס ביזו צעשטעלט:
די קללה מיינע זענט איר אויך נישט ווערט.

1923

דער קרייז ווערט קלענער

דער קרייז ווערט קלענער, דער קרייז ווערט קלענער,
ביז נאכט וועט קיינער דאָ נישט זיין,
צעקרייען וועלן זיך די הענער
אין וויסטן שוויגעניש אַרײַן.

אַ שאַרף, אַ טריט, אַ בליק, אַ פנים,
אַ שטומער אַקסעֶר רירט מיך אָן.
נישטאָ שוין קיינער: קיין פריינט, קיין שונאים,
קיין גלויבן נישט, קיין גאַט, קיין פּאָן.

דער קרייז ווערט קלענער... איך וואָרף די אויגן
אויף רעכטס, אויף לינקס... עס איז געשען!
די לעצטע האַנט צוריקגעצויגן,
דעם לעצטן שמייכל נישט געזען...

אויב דו פארשטייסט נישט

אויב דו קאנסט מיט איין בליק נישט דערגרייכן,
וואָס עס טוט זיך מיט מיר?
ווי קאנסטו פארלאנגען אַ צייכן
פון ליבע צו דיר.

וואָ איך רעדן צו דיר? איבערצייגן?
און בעטן מיט ווערטער און בליק.
ווען דו לאָזט מיך אוועקגיין אין שחייגן
אין רופסט נישט צוריק...
1914

צווי שווייגן

אן אפגלאבן א נאנטער באשטראלס הויך די צווייגן.
ס'גייט אויף די לבנה א בלאסע א קאלטע.
מיר וועלן דא זיצן ביים גארטן און שווייגן.
זוי ווי צוויי איינזאמע אלטע.

דאס אייג פאלט ארונטער אן בליץ און אן שמיכל.
די שטערן נישט זען דורך די צווייגן...
אומזיסט וועט ער זוכן דער ניקטערער שכל
א טריסט אין דעם זינלאזן שווייגן.

אויך וועל איך דיין פנים מיין טרויער דערקענען.
א קעלט וועט אויבן דורכגעמען ביידן
האט ארט עס דער נאכט און די שטערן האט ברענען.
די שטערן פון הייטן גן - עדן.

ווי וועלן אויבן לויכטן און פלוצלינג דערמאנען
א גליקלעכן חלום פון אויבן;
דאכט מען אין הימל צוויי גאלדענע טראנען -
פאר מיר און פאר דיר... יא, צוויי גאלדענע טראנען.

מיר וועלן די שטערן נישט גלויבן.

191

אין יענער שעה

דער הימל שפילט זיך איצט אין פארבן,
די זון ברענט טרויעריק און שיין.
אין יענער שעה וואָס איך וועל שטארבן,
וואָס אויך די זון אַזוי פאַרגיין.

עס קלינגען שטיל די אַונטגלאַקן
אין ריפּן אונז צו ריין פריד.
אָ האַרץ, מיין האַרץ, נישט זיי צעשראַקן:
איך זינג נאָך נישט דאָס לעצטע ליד.

1919

א גאַנצע נאַכט

א גאַנצע נאַכט האָט היינט דער ווינט
געאַמערט און געקלאָגט,
און דורך דער נאַכט האָט ווער געוּפּצט
און תהלים שטיל געוואָגט.

איך האָב געלייענט אַלטע בריח,
געלייענט און פארברענט,
איך האָב מיט שרעק געזוכט אַ שטראַל
אויף מיינע פוסטע ווענט.

אומזיסט... אַ שטיקל שפיגל־גלאַז
האַט ביז פון מיר געלאַכט
אין שטום איז מין געדאנק געווען
פון איינזאַמקייט און נאַכט.

1915

מיין רוף

איך האָב בייטאַג מיין רוף געוואָרפן
אין פֿענסטראָל ;
און שפּעט ביינאַכט האָט מיר געענטפּערט
אַ ווידערקול.

אַ קול פּול טרייסט און אינטערגעבונג.
„דו האָסט פאַרשפּילט!“
די נאַכט אַליין האָט מיר געענטפּערט
אין מיטגעזילט.

אין וואָס איך האָב בייטאַג גערופן
אין שטאָלץ געקרוינט...
האַב איך ביינאַכט עס אַלץ פאַרגעסן
אין שטום באוויינט.

1915

זון פארגאנג

דאָרטן ווייט אויפן פעלד ביי דעם ברעג האַריזאָנט.
וו דער הימל דערגרייכט צו דער ערד אזוי גאָנט.

לעשט זיך לאַנגזאָם די זון, שטאַרבט אין פלאַמען און ברענט
אין עמיצער הויבט צו די פלאַמען די הענט.

זי עס שרעקט אים די נאַכט, וואָס קומט-אָן, ליבער גאָט:
זי דער טאָג, וואָס פאָרגייט, איז אים איצטער אַ שאַד?

אַר עס העלפט קיין געבעט, עס ווערט נאַכט אומעטום
אין עמיצער וואַנדערט אין חושך אַרום..

1903

אויפן העכסטן מויער

אויפן העכסטן מויער פון מיין שטאט
איז ווער ארויף
אויפן העכטן שפיץ :
א שווארצער שלאנקער גוף.

די זון פארגייט און ווארפט
א פלאם צו זיינע פיס.
ער כאפט דעם פלאם אין זיינע הענט
דער שווארצער ריז...

ער כאפט און קנולט דעם גרויסן פלאם...
עס ווערט א פאן.
אויפן העכסטן מויער פון מיין שטאט
גאָר אויבן - אָן...

ס'וואקסט דער מויער אין דער הויך.
ס'וואקסט דער ריז.
מען וועט אים מאַרגען העכער זען —
געוויס...

1922

דאָס וועט אַריבער...

דער פויק, וואָס הילכט וועט אָפהילכן,
מיט טומל און מיט פיבער.
דער פויק, וואָס הילכט וועט אָפהילכן...
מיין פריינט, דאָס וועט אַריבער,

בויג אָפּ דעם קאַפּ, די אויערן
און נעם זיך שטאַרק נישט איבער;
דער גרעסטער שטרם שטרם אָפּ
מיין פריינט, דאָס וועט אַריבער.

שוין אַלט די וועלט, נאָר ניי דער מענטש
דער לץ איז היינט דער גבור...
אויף לאַנג, אויף לאַנג נאָר הלאַאי —
מיין פריינט, דאָס וועט אַריבער.

דער אמת לויפט מיט טויזנט טריט
און פאַלט אין טויזנט גריבער.
די צייט באַגראַבט אויך זיך אַליין —
מיין פריינט דאָס וועט אַריבער...

1923

ס פ ק ו ת

עס דריקן טויזנט ספקות:
מאך פריי געשווינט די קייט!
חיייל רעטן קאָן פֿון טרויער
דיין ליבע, צו דער טויט.

איך לאָז אַראָפּ די אויגן
איך וואַרט מיין פסק... באַטראַכט!
און ווייס, פאַרשטיי מיין גורל:
מיין האַרץ איז ווי די נאכט.

אַן האַפּנונג, אַן גלויבן,
איך רוף דיר און באַשווער...
דו וויינט... איך קאָן נישט גלויבן —
נישט דיר און נישט דיין טרער...

1916

אפשר בין איך דער לעצטער

אפשר בין איך דער לעצטער, וואָס ליבט דיך פארבאָרגן.
איך ליב טון מיין קינדהייט דיין טונקעלע פראַכט.
פון דעם בלויען פארנאכט ביז דעם בלייכן פרימאָרגן —
געהער איך צו דיר, מיין שטום - שוועפנדע נאכט.

מענטשן לויפן פארביי... זאָל דיין פראַכט זיי נישט שטערן;
פארמאטערטע קנעכט לויפן גיכער אהיים.
און קיינער באַמערקט נישט די פאלענדע שטערן,
דעם גאַלד, וואָס די נאכט וואַרפט אַרונטער אין תהום.

אין איך... אַך, ווי קורץ מיינע אַרעמס דערלאַנגען,
ווי ענג איז מיין האַרץ צו פארנעמען דיין פרייד.
דאָך וויל מיין נשמה אינגאַנצן דיך פאנגען,

אינגאַנצן דיין רויקע גרויסקייט דערגרייכן,
נאָך איידער דיין טונקעלע שיינקייט פארגייט,
נאָך איידער עס לעשט זיך דיין געטלעכער צייכן.

1912

עלדאָראַדאָ

פֿון עדג. פּאָ

איבער באַרג, איבער פעלד
פאַרט אַ ריטער, אַ העלד,
פאַרט און זינגט זיך אַ שטאַלצע באַלדיע.
עס איז דרייַסט זיין געפיל'
אים באַנייטערט איין ציל -
צו געפינען דאָס לאַנד עלדאָראַדאָ.

נאָר פֿון וואַנדערן לאַנג
איי ער מיד שוין אין קראַנק
און ער איז זיך מיט טרויער מתודה
אומעטום שוין געווען,
נישט געהערט, נישט געווען,
נישט געפונען דאָס לאַנד עלדאָראַדאָ

עין אזוי נישט געבענטשט,
טרעפט אים אָן אַ געשפענסט
און פרעגט אים: דו זוכסט וואָס אודאי זי
בעט דער ריטער מיט שרעק:
אַ, באַווייז מיר דער וועג,
ווייז מיר אָן, ווי דאָס לאַנד עלדאָראַדאָ?

און עס ענטפערט דער קול :
ווי די זון פאלט אין טאָל,
ווי די נאכט האָט דעם טאָג נישט געלאָדן...
גיי פאָרויס און פאָרויס,
מייד דעם גיהנום נישט אויס,
אויב דו בענקסט נאָך דאָס לאַנד ערדאָראָף.

1915

מיין אינסטינקט

פארבליבן איז אין מיר
אנאוראלטער אינסטינקט:
א הארץ וואָס בענקט נאָך וואַלד...
וואָס צאָפֿלט ווילד און זינגט.

אין איינגעשמידטער שטאַט
פֿין אייון און בעטאָן
דערפרייט מיך ווי אַ נס
אַ בלום אויף אַ באַלקאָן.

אַ בוים וואָס שטראַלט מיט גרינס
אין אָפגעצוימטן סקווער,
דער פרישער רעגן - גאַס,
דעם דינער וואָס איך הער.

אַ טויב איבערן דאָך,
אַ יעדער פּוילגל רופֿט...
און שפור מאַכט מיין גוף
אַ ביסל ווינטער רופֿט.

איך האָב נישט לייב דעם טאָן,
וואָס קוקט אין טעלעסקאָפּ...
מיין שטערן ווינקט צו מיר
און פּאַלט אַליין אַראָפּ.

איך האָב נישט ליב די שטאַט
מיט איר קוואַדראַטן פלאַן...
אַ פערד דערפרייט אַמאָל,
ווען עס צעברעכט דעם שפּאַן.

מוזעומס האָב איך פיינט
מיט מומיעס אין מיט טויט.
די זון איז אייביק יינג
איך דאַן ווען זי פאַרגייט.

נאָר מענטשן האָב איך ליב
איך בענטש זיי און איך גלויב.
ס'פעלט מיר נאָר דערביי
די נעגל פון אַ לייב.

1917

דער לעצטער אמת

איך וועל נעמען אלע אלטע, גוטע ווערטער
ווי פארשליסן אויף די ליפן און פארזיגלען.
נישט דערציילן, נישט פארטרויען...
זייל פון שוויגן וואקסן פליגלען.

איך וועל נעמען אלע אלטע גוטע ווערטער
זיי די פרומע, מאט-באשטראלע פערל פון מיין באַבען
און א קבר, אין מיין אייגענער נשמה
פאר דעם לעצטן אמת גראַפן

1917

ע ל נ ט

נישט פון היינט און נישט פון געכטן
גרויסער עלנט, דו ביזט דאָ.
וועסט מיין לעבן שוין פארקנעכטן
ביז דער לעצטער קאלטער שעה.

שטרעק איך אויס די הענט צו וועמען
פאלן זיי צו דיר אריין.
און אין איינוואקייט פון קלעמען
טרינקען מיר אינוינעם וויין.

דאָס האַסטו מיך אויסגעלערנט
אויפהייבן אמאָל דעם קאָפּ,
ווען די נאכט איז אויסגעשטערנט
ווען אַ גאַלד בליץ פאַלט אַראָפּ.

אין די וואַסערן זיך שפיגלען
ביז די טיפעניש פון תהום.
דאָס האַסטו געגעבן פליגלען
מיין נשמה און מיין טרוים.

אַנדערש וואָלט מען מיך צעטראָטן
ווי אַ ווערמל שוין לאַנג
גרויסער עלנט! קום אין שאַטן
היינט האָב איך פאַר דיר אַ דאַנק...

1919

א ש י ף

דו פרענסט וואָס איך וואָלט וועלן,
וואָס מיט מיין רויקייט זאָל שטימען?
א שײַף.

וואָס זאָל אין ערגיץ זיך נישט שטעלן,
א שײַף וואָס זאָל כסדר שווימען ..

אזעקניין פון דער וועלט דער קראנקער..
פון אלץ וואָס האָט מיין גלויבן צוגענומען...
א שײַף.

וואָס זאָל נישט וויסן פון קיין אנדער,
א שײַף וואָס זאָל אהער צוריק נישט קומען.

1924

פארקירעווע

די שטאָט איז מער נישט, ווי אַ שפּאַס
ביי גאָט און ביי דער וועלט.
פאַרקירעווע צו יענער גאָס,
צום וועג וואָס פירט צום פעלדן..

די גרינע וועלדער קוקן שוואַרץ
פון ווייטן — נישט פון נאָנט.
פאַרויס! דער פּרילינג האָט אַ האַרץ
פאַר דעם וואָס זוכט און מאַנט.

אַנטלויף פון סינטלער, פון דעם לין,
וואָס שאַכערט מיט געזאַנג.
פאַרויס, אַריין אין בלומען - נעץ!
געם פאַרב פאַר דיין געדאַנק...

נעם זאַלב פאַר ליד פון גאָטס גענאָד,
נעם ליד פון זון און קוויט,
און קום צוריק אַריין אין שטאָט
מיט פּערציק פּרילינגס - פּרייד.

1923

דער המן

וואָרף אים אַ קינדערישע פּילקע
שטעלט ער מיט פּרייד אָן די הענט,
וואָרף אים אַ קאַפּ פּון אַ מענטשן
ווערט ער פּון בלוט - דורשט פאַרברענט

הויב אויף די בייטש אויף זיין פלייצע
קניט ער דער שרייאַקער ריז,
עסן די טיר פּון דיין טעמפל
ברעט ער דיין גאַט מיט די פיס...

165

וון גוטטעט

וון גוטטעט אויף די ווענט, דאָס לעצטע פענסטער ברענט,
די גרעניץ מעקט זיך אָפּ צווישן טאָג און נאַכט.
כ'הייס נישט וואָס מיר איז אַנ'אומרו, א קאפּריז...
אַ הייטאָק, אַ פאַרלאַנג, אַ ציטער, אַ פאַרדאַכט.
מיך ציט צו יענעם פּלאַם... און אפשר נאָר צום ים.
מיך ציט פון דאַנען הייט... אַ טורעם צי אַ וואַלד.
כ'הייס נישט וואָס מיר איז, כ'שלעפּ געשמידט די פיס...
וואָס וויד איד דאָ אומזיסט אין שטאַט פון שאַנד און נואַלד.
אויף שטיינער פאַלט מיין בליק, אַ פּיסה, אַ פּאַפּריק —
און עמיץ זינגט דאָרט הייט — אַ שיכור, צי אַ העלד.
איד הייס נישט, וואָס מיר איז, איד פיל קוים, וואָס איד ציל...
די העלט וואָל איבער נאַכט שוין זיין אַנדער העלט..

1920

אשעה נאך נעילה

אשעה נאך נעילה וועל איך שטיין
פאר דיר ביים עמוד, גאט, אליין...

וי א פארזאגטע יעשין - בלאט
זוכט שוץ ביי דיר מיין גע - ונד...

כיבעט דיר אלץ נישט מיט אמאל
כשריי צו דיר נישט אויפן קול...

דו וועסט פארנעמען אין דער שטיל
מיין שחייגן און מיין פארגעפיל...

אינאיינציק וואָרט, אינאיינציק טרער
דערנענטערונג צו דיר... נישט מער.

1919

ווי דאָס ליד פון אַ העלד

ווי זאָס ליד פון אַ העלד, ווי דאָס עלנט פון פעלד,
ווי דער הייליקסטער קלאַנג, ווי דער שענסטער געדאַנק,
ווי דער טראַפּן פון קוואַל דורכגעזאַלצט מיט אַ שטראַל
איז פאַראַן טיף אין מיר אַזא בענקשאַפט צו דיר.

נישט דער ליידנשאַפטס - פלאַם, נישט דעם אייפערזוכט - סם,
נישט די גאווה פון זיג, נישט די זאַטקייט פון גליק, —
אַ פאַרבאָרגענער וויי, אַ פאַרשטיקטער געשריי...
אַז אַזא איז אין מיר פאַראַן בענקשאַפט צו דיר.

מיינע רויקע טריט, נעם, אינאיינציקע, מיט!
מיינ באַזיגטן פאַרלאַנג... און אַ דאַנק און אַ דאַנק...
נעם אַ בריכה דערפאַר, ווייל דו שענקסט אַזא צער...
האַרץ צעזינגט זיך אין מיר, אין אַ בענקשאַפט צו דיר.

1920

דער גערטנער

נישט איינער וועט קומען דערנאָך אין זיין גאַרטן
אין יאָרן אַרום.
מיט שטילער ענטזיקונג נישט איינעם וועט דאָרטן
דערפייען אַ בלוים.
אַ בלוים נאָך אַ בלוים אויף פאַרלאָזענע צייטן
ביי דאָרן און שטיין...
נישט איינער וועט גיין און די בשורה פאַרשפּרייטן
מען וועט נישט פאַרשטיין:
פאַרוואָס איז דער גערטנער געשאַלטן געוואָרן
פון יענער זייט פלויס...
ער האָט דאָך דעם גאַרטן געשענקט זיינע יאָרן,
געפלאַנצט און געפלאַנצט ביזן טויט.

1924

אויף לייכטע פליגל

אויף לייכטע פליגלען קומט מיין טרויער
און פאלט אויף מיר, ווי שווערער בלוי...
די יוגנט - טעג וואָס איך באַדויער,
די שענסטע צייט איז שוין פאַרביי.

און מיט אַן אומעטיקן שמייכל
בין איך זיך מודה מיין פאַרלוסט;
איך האָב געבוט פאַר גאַט אַ היכל,
צום סוף איז ער געבליבן פּוּסט.

איך האָב געוואָלט די טעג פון לעבן
פאַרהייליקן מיט מיין געזאַנג,
נאָר נישט געבענטשט האָט גאַט מיין שטרעבן
און נישט געזאַלפט איז מיין געדאַנק.

דאָך קום איך אָפּט און וועל נאָך קומען
אין פּוּסטן טעמפל תּפּילה - טאָן...
איך ברענג אַהין - צו בלייכע בלוטען
און צינד מיין קליינע לייכטל אָן.

1915

ד י ע ר ד

די זעלבע באגרינטע וואָנוואָן,
דער זעלבער ווייט - זאמדיקער טייך.
די אלטע, די אלע געשטאלטן
וואָס איך האָב אין הארצן באהאלטן —
איך האָב אייך קיינמאל פארלאָזן
אין ווייטן אוועקגיין פון אייך.

אין פיפצעטן האָבן גראַנאַטן
אפאַר צענטליקער הייזער צעשטערט...
איז וואָס? איז דעריבער אַ טרויער!
דער הימעל דער זעלבער, אַ בלויער...
פאַרראַטן פון מענטשן, פאַרראַטן
בליט זי דאָך היידער די ערד.

1919

אין פארקלעמטע שעה

קומען . אָן פארקלעמטע שעהן,
זינג איך, ווי עס לעבט און ליידט זיך,
דארף מען זיין דערצי אַ גאון,
צו דערציילן, ווי עס ליידט זיך ?

כ'האַב מיין ברונעם — מיין נשמה.
זיך, צי פלאכער — איר האָט גאַרנישט !
וואָס איך שטאַלץ זיין פון נקמה ?
ניין, מען דארף נישט און מען טאָר נישט.

איך וועל זייען אויף די בייטן
זיינע בלומען, מיינע בשמים.
איר וועט קוקן דורך די פלייטן
און זיך קרימען ווי גולמים..

1915

אונטערטעניקייט

ב'חיל שוין זיין אן'אלטער מאן, א גרויער זקן.
פון לעבן אויסגעפרווסט, פון טויט נישט אָנגעשראָקן.
צום סוף דערגיין מיט רויקייט און שכל
און טומל פון דער וועלט באַגלייטן מיט אַ שמייכל.
מיט פליקן, וועלכע קוקן נישט אין נעכטן און אין מאַרגן.
נאָר עפעס ליגט אין זיי אַ סוד פון אייביקייט פאַרבאָרגן.

כ'חיל שוין זיין אן'אלטער מאן, נישט ליידן און נישט ברענען.
אַלע ספקות פון דער וועלט נישט פילן און נישט קענען.
און זופנדיק דעם לעצטן כּוּס מיט זעליקער הכּנעה,
אַראָפּלאָזן די ברעמען מיד... די זיידענע, די גרויע.

1916

בערען א מלחמה

די אויגן געעסנט, די אויגן פארמאכט...
פון וואָס האָב איך איצט מיט אַ רגע געטראַכט ?
געווען אַ מלחמה, געענדיקט דער שטרייט
דאָס פעלד איז צעאָקערט... מ'זייט און מ'שניידט.

אַ קניפל פון שטעכיק פאַרושאַווערטן דראָט,
אדייטשער קבר ; פאַר קיינער און גאַס
פון וואָס האָב איך איצט מיט אַ רגע געקלערט ?
נישט בלוט-רויט, נאָר גרין איז געבליבן די ערד.

געווען אמלחמה... וואָס גייט עס מיר אָן ?
פּורשטיגענע פעלדער פאַרוויטלט מיט מאָן,
אַ שמעטערלינג ווייסלט זיך, פלאַטערט אין גראָז.
דער בוים לעבן מיר איז צעהאַקט פון אַ שאָס.

פאַרגעסענע בילדער פאַרגעסט זיך אויפ'סניי
דער גאַרנישט — דאָס ווינטל באַפליגלט מיין בליי
און טראַגט עס אַזעק אין דער לענג, אין דער ברייט,
אין בלויקייט, אין טויקייט, אין שטויב פון אַ קווייט.

צעלייג איך די הענט אויף דער ערד, ווי אַ קרייץ
און דרימלנדיק האָרן איך אַ שאַרף אין דעם ווייץ.
אַ פייגעלע זינגט דאָרט... דוכט זיך מיר אויס :
ראָס איז מיין גשמה זיך שפילן ארויס...

1920

צום קריטיקער

איך וואנדער אין אייביקן פרעגן,
איך ווייס נישט אליין וואָס איך זוך.
דו פאַרשסט ווי אַ הונט מיינע אויגן
מיין תפילה, מיין ברכה, מיין פלוך...
דו טראַגסט אין די ציינער מיין בוך.

איך זוך מיינע פאַרביע טרוימען
אין רו און אין שטורמישן ווינט.
איך האָב מיין באַפליגלטן טרויער,
מיין צער און מיין גאַט און מיין זינד –
און דו האַסט... אַ טינטער מיט טינט.

1919

ש י ג י י נ ע ר י ש

פון הימל אָפגעריסן ווי די מעטעארן,
מיר זענען עלנט אויף דער ערד,
פארגעסן און פארלוירן...
מיר ציגיינער, אין די גרויסע שטעט.
נישטאָ קיין ווינקעלע פאַר אינווער זיכער
אינו איז טויט דאָס לעבן פון די ביכער,
אינו איז פרעמד די שיינקייט אונטער שמינקע,
די קאַמדיע, די קאַטערינקע
פון אמת - זוכעריי.
מיר, ציגיינער, מיר גייען דאָ צו גרונט.
מיר ציגיינער, מיר ווארטן אויף אַ בונט,
עס וועט אַ צייט פאַרביי
עס וועט אַ טאָג אַ ווילדער קומען,
און יעדערער פון אינו וועט אָנוואַטלען אַ פערד
מיט אַנאויסגעקרוּמטן שווערד,
יעדערער פון אינו
מיט אַ געלאָקטן קאַפּ...
האַפּ! האַפּ!
איבער צוּימען, איבער לעבנס, איבער קעפּ...
צום סטעפּ!
1921

צוים שטאטישן

עס שיינט די זון — דער טייוול זאָל דיך נעמען!
וואָס קנייטשסטו אזוי ביזן די ברעמען?
עס פאַטשט אין פנים דיר דער שטראַל,
עס שיינט די זון און וויל דיך גלעטען
און דו ווילסט אלעמען צערעטן
און דו ביזט פיל מיט גאַל.

באַלויכטען איז אַ יעדער מויער,
און פעלד אקערט שוין פאַר דיר דער פויער,
באַגינען טויט פאַר דיר די ערד.
באַלויכטן זענען גאַס און געסלעך
און דו אַליין ביזט קאַלט און העסלעך —
דיין בליק דערהרג'ט ווי אַ שווערד.

וואָס ביזטו אזוי אָנגעצונדן?
דער שכן נעמט צו דייע קונדן
די קרעמערס קרעמערן אָן רוי.
מען רויבט מיט וואָג און מיט אַרשינען
אין דו... דו קאַנסט עס גישט פאַרגינען
וואָלסט וועלן איינע זיין... נאָר דו!

די אלע מויערן און שילדן —
דו שאַצסט עס אָפּ... מיליאָרדן גילדן.
די אלע פרעס - הייזער אין שטאָט.
די אויגן קריכן דיר אַרויס.

די בלינדע גרויע קעלער - מוין,
מי ווייט דו ביזט פון זון אין גאט..

איך וואָלט אין קעלער אָנגעשאָטן :
גאָלד אין זילבער און באַקנאַטן
א גאַנצן באַרג פאַר דיר...
ליג און שפּיל זיך, ווער דערוואָרגן —
נישטאָ פאַר דיר קיין זון, קיין מאָרגן..
פאַרקלאַפט אויף אייביק איז די טיר.
1921

אלע האודת איינגעשלאָפן

אלע האודת איינגעשלאָפן,
הארץ און הימל זענען אָפן..
גאָט, באַשעפער! ברענג נחמה
פאַר מיין זינדיקער נשמה.

דו ביזט מוחל זינד פאַר ליידן —
וועסטו מיך דאָך אויך נישט מיידן..
ברענג נחמה, ברענג נחמה
פאַר מיין זינדיקער נשמה.

אויב די וועסט מיך ווידער שטראָפן,
זעל איך אלץ צו דיר נאָך האַפן..
ברענג נחמה, ברענג נחמה
פאַר מיין זינדיקער נשמה.

1916

געזעגנונג

ביים ים וועל איך דיך דאָ באַשווערן,
ביים לעצטן פּורפּיר - פּלאַם,
ביים ערשטן בליק פּון אַונטשטערן,
וואָס פּאַלט, ווי אונזער בליק, אין ים.
אין טעג פּון זון, אין טעג אָן הימל'
אין צער און אין הומאָר,
אין מאי, אין הערבסט ביים לעצטן בלימל, -
פאַרגעס נישט אונזער שיינע זאָג :
איין רגע טאָר נישט זיין בליק דיין
פּון אונזער טאָג און נאַכט.
אַ גאַרטן האָב איך אויסגעליידיקט
און אַלע בלומען דיר געבראַכט.
ווער וועט דיר שפּעטער ברענגען בלומען
און מונטערן דיין בליק ?
איך וויל, אָו קיינער זאָל נישט קומען
אויף דעם בית - עולם פּון מיין גליק.
עס שפּילט דער ים אָן רויע, אָן צאָרן,
די נאַכט איז שטיל אין קלאָר,
אין אַלע טעג, אין אַלע יאָרן -
פאַרגעס נישט אונזער שיינעם יאָר...

1918

צוואנציק יאָר...

איך בין היינט אַ יונגער געווערלאַ,
אַ קלייניקייט — אזויפיל רייך!
כ'האַב צוואנציק יאָר געטרונקען גאָלד
און איצט באַקום איך שוין אַ קרייץ.

אַ קלייניקייט — אַ יידישער פּאָעט!
די קאַרבער-קרענץ פאַר צוואנציק יאָר...
נישט דאָ געדאַכט, נישט אויסגערעדט...
מיין טעמפּער, האַלב געשמדטער דור...

אַ דיכטער רעדט אַ מאָל צו גאָט,
אַ דיכטער רופט אַ מאָל צום ים...
אַ דיכטער איז אליין אַ סוד,
אליין אַ חלום אין אַ פּלאַם.

און זינגען מוז מען אין אַ שטייג
און בלומען פּלאַנצן אויף אַשטיין...
ווען איך באַזינג, וואָס איך פאַרשחייב!
ווען איך דערצייל, וואָס איך באַוויין...

1923

זאָל דיר אָפהיטן גאָט

זאָלסט מיר לאַנג זיין געזונט, זאָל דיר אָפהיטן גאָט
פאַר דיין קומען געהיים, פאַר אַוועקגיין בסוד.
האַסט מיר זיכער געמאַכט מיין נישט זיכערע בריק
מיט די עטלעכע שעה פון געגנבעטן גליק.

פון די עטלעכע שעה, פון דער היינטיקער נאַכט,
פון דיין קוש, וואָס דו האָסט ווי אַנ'אויצר געבראַכט
וועל איך שמידן מיין דאַנק, מיין פאַרלאַנג און געזאַנג,
נאָך דיין יעטוועדער טריט וועט דיר נאַכגיין מיין דאַנק.

וויפיל זענען מיר, דריי: איך, דו און די נאַכט...
מיר איינער אין צווייטן פאַרשלאָסן, פאַרמאַכט.
וויפיל זענען מיר, דריי: איך, דו און דער סוד —
זאָלסט מיר לאַנג זיין געזונט, זאָל דיר אָפהיטן גאָט...

אויף בלוטימו פארמעט

אויף בלוטיקן פארמעט האָב איך דיך פאַרשריבן:
דיין נאַמען, דיין שמייכל, דיין פאַלש און דיין ליבן ..
אין טעג, ווען מיין האַרץ האָט געשטיקט זיך פון צאַרן
ביו היינט, ווען איך בין צו אַלץ רויק געוואָרן.

און דער וואָס איז רויק, דער זעט שוין פיל בעסער
דער דאַרף נישט קיין קללה, דער דאַרף נישט קיין מעסער:
קיין טראָפּן פון שנאה צו דיר נישט, קיין טראָפּן —
דיין בילד וועט שוין הענגען מיר אייביק צוקאַפּט.

דאָס גוטע אין דיר וועט דער וואַנדערער בענטשן,
דאָס שלעכטע אין דיר איז דער גאַנץ פון די מענטשן...
אין זייערע זומפן מיט גיפטיקע גראָפּן
בין איך נישט געגאַנגען און דיך נישט געלאָזן.

איך בין נישט קיין קמצן און בין נישט קיין פורן אין לעבן:
איך לעב נאָך מיט דעם, וואָס דו האָסט מיר געגעבן —
געדענקזשע! דער איינער, וואָס חב'ט מיט שווייגן,
וועט בענטשן דעם טאָג, ווען דיין מול וועט שטייגן.

1923

שיכור - ניכטער

א ליגן! איך האָב נישט געטרונקען
ווי קום איך צו זיין?
די פיס אפשר שאַקלען זיך מיינע,
דער קאַפּ וועט שוין שיכור נישט זיין.

אַ וועלטעלע האָט איר און לאַזט מיך!
ב'גיי מיין זיגזאַנגן - שפּאַציר...
פאַרשטעלט מיר דעם וועג נישט, כ'בעט איין,
צערייצט נישט דאָס שווייגן אין מיר.

כ'האָב טויזנטער שטערן געפאַנגען
און טויזנטער שטערן צעטראָטן
אין אייערע גרויע קוואַדראַטן
צעפערטל איך זיך מיט מיין שאַטן.

אַ ליגן! איך האָב נישט געטרונקען...
וואָס זוכט איר אין מיינע גרימאַכן?
וואָס זוכט איר? וואָס ווייסט איר? וואָס זעט איר?
ווען עס שאַקלען ביינאַכט זיך די גאַסן..

1922

אייד אויף צו להכעיס

אויף אייערע פריזישע גאסן בין איך היינט געגאנגען,
אייד אויף להכעיס.
פון אייערע גערטנער א בלימל צום לאַץ צוגעשפילעט—
אייד אויף להכעיס.

דעם „דושיאָד“ ביי דעם גאַטישן קלויסטער האָב איך אַ נדבה געגעבן.
אייד אויף להכעיס.
צו אייערע „פאָנעס“ געשמייכלט און אַ שמייכל באַקומען
אייד אויף להכעיס.

די זון האָט מיר פריילעך געלויבטן אויף אייערע גאָסן—
אייד אויף להכעיס.
די זון האָט מיר אייערע שטעכיקע אויגן געמידערט—
אייד אויף להכעיס.

איך האָב נישט קיין האָס און קיין שנאה צו קיינעם.
אייד אויף להכעיס.
די זון וועט אונז אַלעמען לערנען ווי לעבן און ליבן.
אייד אויף להכעיס...

1923

צו די קעמפער

קלינגען וועט אויף אלע וועגן
אייער מעכטיקער גליין - גלאָן.
קומען וועל איך אייך אנטקייגן
מיט מיין רעגנבויגן - פאָן.

אלע פארבן, אלע קלאנגען
אלע גרענעצן איין לאנד...
איך בין נישט אַוועקגעגאנגען,
נישט געכאפט צוריק מיין האַנט.

אין די שווער - פאַרשקלאַפטע שעהן
שעלט איר אַפּטמאַל, וואָס איך בענטש
איך וויל שטענדיק אייך פאַרטרויען,
אַז דאָס שענטטע איז דער מענטש.

יעדער קארק, וואָס איז געבויגן
טראָגט מיט מיר אין שווערן לאַסט
יעדע פאַר פאַרקלעמטע אויגן
איז מיט מיר מיט בלוט פאַרקנט.

1923

צו ליב ליבע מעג מען האסן...
האט איך שטענדיק, אלץ וואָס פֿלאַך...
אויב איר קומט נאָר און גרימאַסן
האַבן מיר די זעלבע שפראַך...

איך האָב שטענדיק איין פֿונגה :
איר זאָלט פֿילן וואָס איך ווייס...
אייביק וועל איך אייך דערמאָנען,
אַז די וועלט איז ווייט און גרויס.

פֿליגל, פֿליגל מוז מען האָבן
ווייל אָן פֿליגל ווערט מען אַלט...
אויב מען דאַרף אַ קבר גראָבן
גראָבט עס פֿאַר דער גרויקייט באַלד.

איר וועט טראָגן רויטע פֿאַנען,
איר וועט צוגרייטן די שווערד...
איך וועל שטענדיק אייך דערמאָנען
אַז אין פֿרילינג גרינט די ערד.

ווערטער זענען איבעריק

איך האָב דערזען דעם לעצטן טרייסט אין שוויגן
ביי איך ביי דער וואַנט, מיין שאַטן פאַלט אויף שטיין,
אַ קעלט שלאַגט אָפּ פון גרויען שטיין
אויף מיר, אויף יעדן גליד אין אויך אויף מיין נשמה
פאַלט אַ קעלט.

פון יעדן מענטש און פון דער נאַנצער וועלט...
און איך זע דעם טאָג, דעם נאַנטן טאָג
דער בייזער ווינט
וועט אָפּדעקן פאַר מיר אַ טויטן וואַלד
איך וועל אויסשטרעקן צום לעצטן מאָל די האַנט
צום טויט וואָס קומט פון זיך אַליין, כּוועל גיין
שוין טויטערהייט, געאַרעמט מיטן טויט...
דער ווינט וועט זאַלפּן טריי מיט פּראַסט,
דער ווינט וועט איינקייטלעך מיט איין
דעם טויטן זאַלבעצווייט...

שוין איצט ווען האַרץ איז נאָך מיט ברען-בלוט
ווען אויג זאַפט פאַרבן איין און ליכט,
ווען קאָפּ געשפּענסטערט נאָך מיט פּרייגט...
שוין איצט האָב איך דערפילט אז ווערטער זענען איבעריק

1923

ג א ר נ י ש ט

ס'פארשליסט זיך א הארץ, אליין פון זיך, ס'ווערט פארשלאסן.
קיין פריינג נישטאָ, קיין פריינט, קיין פרייד.
שוואַרץ - געדיכטע שטאַרן דעקן צו א וועלט.
א וועלט - א נאכט, ס'האַט נישט קיין פארלאנג -
עס פארשליסט זיך א הארץ.

א ווונדער דאָך: דער מענטש וואָס טראַגט אין זיך דאָס צוגעמאכטע האַרץ.
דער מענטש, דער שאַטן - מעטש שפּרייט מיט טריט ווי אַלע מענטשן.
און רעדט און לאַכט, ווי אַלע מענטשן לאַכן...
דער מענטש, ער האַט זיך שוין נישט מער.
ער ליגט באַגראָבן אין זיין האַרץ.

די אויגן יינע דרינגען טיף אין קעלער פון זיין האַרץ...
אנאָרלער - פליגל צאָפלט דאָרט פארשליידערט, צאָפלט קוים.
מענטש! דו שאַטן - מענטש דו האַסט דאָך פיס, צעטרעט
צעטרעט געשווינד דעם וויסטן סימבאָל פון דיין טויט.

ס'פארשליסט א הארץ, אליין פון זיך, ס'ווערט פארשלאסן.
פאר לעבן, פאר האַפנונג און פרייד.
שוין גאַרנישטאָ, נאָר גאַרנישט פייניקט לאַנגזאַם, ווי א סם...
ווי א טעמפער שווערד, וואָס קאָן נישט דורכשטעכן
דאָס צוגעמאכטע האַרץ.

1923

א ש ט ו ב

אפשר ווייסטו א שטוב, א פשוטע מענטשן - משפחה
א גוטן „גוטמאָרגן“ צו זאָגן, א ליבן „גוטנאַונט“ צו הערן...
אפשר ווייסטו א שטוב
מיט אן אָפּענער טיר ?

עס גייט אזא לאַנגער פאַרחלשטער ווינטער,
דער זייגער קריכט לאַנגזאַם, האַלב פיר איז שוין פינסטער
אפשר ווייסטו א שטוב,
ווי מען קאַרגט נישט קיין ליכט ?

א שטוב מיט אביסל געשמאק אין נשמה,
ווי דאָס גרויע פון לעבן באַהאַלט זיך...
אין א בליק פון א פרוי
אין א וואָרט פון א פרוי.

ס'הענגט דאָרט א בילד איז דאָס בילד אויפן אָרט,
ס'שפּילט דאָרט קלאַוויר, איז דאָס אַלץ אין דער צייט.
אפשר ווייסטו א שטוב,
ווי מען רעדט נישט פון קינסט...

די צו-קלוגע לייט האָבן דערעסן צו שטאַרק
און אין שענק איז קיין אמתער שיכור נישטאָ...
אפשר ווייסטו א שטוב
מיט אַנאָפּענער טיר ?

1924

שטימונגען

איינוצמקייט

ביי מיר אין שטוב איז דאָ אַ שלאַנג,
ביי מיר אין האַרץ, ביי מיר אין בעט...
פאַרבאַרגן ווי דער טויט — געדאַנק
און פלינג באַוועגלעך ווי אַ שד.

דער מאַרך ווערט פּלוצלינג אָפּגעקילט...
ווער זייגט מיין מוט און מיין פאַרשטאַנד?
מיין תּליוֹן האָב איך נאָנט דערפּילט...
זיין אטעם אטעמט פון דער וואַנט...

איך זוך אין איילעניש איך זוך
אין יעדעס ווינקל פון מיין היים,
אין אַלטע בריוו, אין אַלטן בוך...
ווער גנבעט זיך צו מיר געהיים?

דער שטערן מיינער ווערט מיר פייכט,
די האַר פאַנעצט מיט אימה—שווייס...
און עמעץ שיפעט דאָ און קייכט —
ביי מיר אין שטוב... אַ שלאַנג, איך ווייס...

1922

מיי ציטער פאר דיר

אין האָב נאָך אַ ציטער פאַר דיר אין מיין בלוט,
אַ זיידענעם פאַדעם וואָס בינדט די מינוט
פון אונזער צוזאַמען אין אונזער צעשייד...
די מעגסט ווי אַ זונה היינט חוצפהדיק זיין.
די מעגסט, ווי אַ נאָנע אין טעמפל אַריין —
פאַר מיר ביזטו שיין.
פאַר מיר ביזטו סט זיין טויט...

1928

מ'ין הארץ

איך האָב פון ברוסט מיין הארץ צרויסגעריסן.
מיין אייגן הארץ האָב איך געטרעטן און געביסן:
גיב זיך אונטער, הארץ!
גיב זיך אונטער...

דער וועג איז וויסט, קיין פריינט נישטאָ קיין איינער,
איך האָב מיין הארץ באַגראָבן אונטער שטיינער.
ס'שרייט פון גרוב מיין הארץ —
ס'שרייט פון גרוב...

פון אלע שטימען

פון אלע הויך - שרייענדע שטימען
באזיגט מיך די שטימע פון הארץ...
איך קאָן זיך, מיין שוועסטער, נישט קרימען..

ס'העלפט נישט די פארב אויפן פנים:
דער זער אין די אויגן פארבלייבט —
פאר זיך אין פאר כריינט און פאר שונאים

איך קאָן נישט גענארן, מיין שוועסטער!
איך לייד און בענטש גאָט אין פארצווייפלונג.
צפילו אויך דאן, ווען איך לעסטער.

איך גיי מיר פארביי די זשאַנגלערן
א מאָל מיט אַ שפאס, מיט אַ שמייכל,
א מאָל מיט פארבאָרגענע טרערן...

1919

ג'ב א זור!

אפשר וואָלגערט ערגעץ זיך ביי דיר מיין האַרץ?
צווישן בריוו און בריוו־לעך פון א צווייטן,
צווישן דייע קליידלעך, היטלעך, שיכלעך, ביכלעך...
צווישן דייע פיל קאַלירטע רעקלעך - זעקלעך,
אפשר גאָר אין דיינס א פוסטער באַמבאַניערקע,
צו אין קאַטיעס א ליידיקן פלאַקאַן?
צווישן אלע אלט-פאַרוועלפטע בלומען...
אפשר האַסטו דורך א טעות מיטגענומען,
מיטגענומען צופעליק מיין האַרץ...
ג'ב א זור!

1928

איך האָב געגלויבט

איך האָב געגלויבט דיין שיינעם ליגן
דו האָסט פארבלענדט אין האָסט גענארט.
איך האָב דיר זינד אַ סך פאַרשוויגן
און נייע זינד פון דיר געוואַרט.

אַ שמעטערלינג איז שווער צו שטראָפן,
אַ פייגעלע איז פריי פון שולד...
דאָך פריי זיך, וואָס דו ביזט אַנטלאָפן
און דאַנק נישט מיר... נאָר מיין געדולד.

1920

דיין שקר

איך האָב זיך פאַרליבט אין דיין שקר
עס האָט מיך פאַרבלענדט דיין בליק...
אין זיידענע פעדים פאַרפלאַנטערט —
זיי האַלטן מיך פעסטער ווי שטריק.

מיין ספק צעשווימט אין דיין שמייכל,
מיין ליידן ווערט אויס אין דיין חן...
דו נאַרסט מיך... איך פיל, אז דאָס נאַרסט מיך
דער לויסקער אמת אליין.

דיין שייגקייט באַגנעדיקט דיך שטענדיק
און מוהל בין איך דיין קאפּריז:
אַ קיש און אַ ליגן צוזאמען —
איך נעם עס אַזוי, ווי עס איז...

1920

שוין נישט פאר אונז

עס וואקסן אונטער שיינע מיידלעך
שוין נישט פאר אונז... אך, גאט!
א שאד די אייגעלעך די קלארע.
די ליפעלעך א שאד.

זיי וועלן ווען דאך צייטיק ווערן -
שוין נישט פאר אונז... א שרעק.
די זארג וועט אונז פארעלטערן
פיו יענע וואוילע טעג.

1915

גו, קום אהער...

גו, קום אהער... דערלאנג צו מיר א שמייכל
און קלויב אליין זיך אויט א שטראף;
פארטרייבן דיך? דאס הייסט דער קאלטער שכל,
נאָר טיף אין האַרצן בין איך דיר מוחל..
גו, קום אהער... נישט וויין... א סוף!

א גס... געזינדיקט שטארק און דאָך גארבליבן,
ווי פריער שיין, ביז אימשולד שיין...
צי טאָר מען שוין א זינדיקע נישט ליבן?
און גאָט, צי האָט ער דיינע זינד פארטריבן?
און איך? צי קאָן איך עס פארשטיין?..

אין האַרצן לויכטן העל די בליקן דיינע,
ס'איז יום - טובדיק ביי מיר אויפסניי.
פאר נעכטן האָב איך נישט צו דיר קיין טענה,
פון מאַרגן טראַכטן? איצטער ביזטו מיינע,
און איצטער ביזטו שיין און טריי.

איז יא געווען?

איז יא געווען פון מיר אמאל א גוטע רגע,
דאן זיך איך עס מיט ליכט אין מיין זכרון,
א קום-ארויס, באלייכט דעם וועג פון מייע יארן —
דער יאוש גייט מיר אומעטום אנטקעגן.

איך קלאג זיך נישט פאר גאט און נישט פאר לייטן.
איך זיך מיין וועג אויף טויזנט פרעמדע וועגן.
ביי וועמען, נאכט, ביי וועמען פרעגן? —
עס זעט זיך נישט קיין פיערל פון ווייטן..

1913

צו איינעם..!

(פאצקי - בערטאלדין)

מיר זענען דאן שוין טרייע פריינט געוועזן,
ווען אייך האָט ווער צום ערשטן מאל גענארט,
פון ערשטן בוך, וואָס איר האָט דורכגעלעזן,
פון ראַבינזאָנען ביזן בייראָן - צער.

דערנאָך האָט איר געליבט,
געפענטשט די פרוי, די נאכט, די שטערן,
דערנאָך אין שענק אליין פארבראכט
אין וויין געמישט מיט טרערן...

און דאָרט, וווּ אַלע האָבן אַלץ שוין לאַנג געפונען,
האָט איר נאָך אַלץ געוואַנדערט און געזוכט,
און דאָרט, וווּ אַלע פֿלעגן רויק זיין און בענטשן,
האָט איר נאָך אַלץ געשטורמט און געפֿלוכט.

איצט ווייסט איר, וואָס אונז פֿארבלייבט:
דער קאַלטער פֿעלד פֿון באַרג, דער רויש פֿון ים,
די רויקייט פֿון הימל און צום סוף דער פֿלאַם,
דער שיינער פֿלאַם פֿון זון - פֿאָרגאַנג...

1916

א י נ ט י מ ע ס

זיך האלט זיך גאנץ גערן א טויב פאר א פריינט אויסגעקליבן
א שטימעריש קערל, סווילט זיך דאך עמיצן ליבן,
א שעפסעלע קויפן מיט וואלענע קרויון קלאר-הייסע —
עס דערמאנט אזוי אפט מיר מיין קינדהייט—דע-מאמעס א מעשה

זיך שאפן א קליינעם פאנטאן מיט א גאלדענעם פישל,
א פאפוגיי האלטן א גרינעם ביי זיך אויפן טישל,
און הערן איינאיינציקע פראזע: „ביזט נאריש ווי אלע וי“
און נאכאמאל הערן פון גרינעם: „ביזט נאריש ווי אלע וי“

און אפשר א פייגעלע כאפן, א פיצעלע לעבן,
א ווונדער — קאליברי באהאלטן אין בוזים און העבן
חלומות און הערטער,
חלומות און הערטער...

1915

מיר איז אונעטיק

מיר איז אונעטיק ביו טרערן
איך געפין זיך נישט קיין אָרט.
וואָס וועט ווערן, וואָס וועט ווערן
מיט מיין נישט דערזאָגטן וואָרט ?

מיט אזוי פיל יינגע צילן,
וואָס די יאָרן של נגעזן איין,
מיט אזוי פיל גיטן ווילן
וואָס וועט ווערן, וואָס וועט זיין ?

איך האָב דיר געוואָלט דערציילן.
דיר איז אויך דאָך נישט באַזוסט
אז עס ליגן הייסע קיילען,
הייסע קיילען אויף מיין ברוסט

נישט זיי ברענען זיך פונאנדער,
נישט זיי לעשן זיך ווען אויס.
אויף די וועגן וואָס איך וואנדער
זעסטן מער שוין נישט ארויס.

1915

מ י ט ז ו ו י נ ט

מיטן וויגט וועלן דורכגיין די יארן,
פון מיר און פון דיר וועט קיין סימן נישט בלייבן,
פון מיר און פון דיר, פון מיין שרייבן,
פון לידער, וואָס ווערן אין ליבע געפאָרן.

דאָס בלימל, וואָס איך האָב דיר איצטער געגעבן,
דער תהום פון מיין אומרו, וואָס לאָזט זיך נישט שטילן
דיין רייז און דיין זאָרגלאָ, דיין גוטסקייט און שפילן

ווי דער טאָג האָט גרויסט און געהוליעט...
גיב אַ קוק וואָס פון ט ג איז געבליבן!
די נאכט האָט אַ שטרוי דורכגעטריבן
און אינו צו דער וואַנט צוגעטוליעט.

1919

אויב ערגיץ בענקט

- אויב ערגיץ וואו בענקט א נשמה, ווי מיינע —
דאן רופ איך צו איר.
- מיין ציל איז א בארג, א געפערליכער טורם —
זאל זי קומען צו מיר.

- ט'פאלן די גאלדענע שטערן, זיי פאלן
פיינאכט אזוי פיל.
- אויב עמיצער זוכט אין די טונקעלע טאלן —
דאן קרוינט אונז איין ציל.

- אויב ערגיץ וואו שטרעבט א נשמה, ווי מיינע,
דאן רופ איך צו איר...
- מיין חלום איז ווייס, ווי דער שניי . ווייסער וואלקן —
זאל זי קומען צו מיר

1917

אייביק אליין

שטענדיק, אייביק, אומעטום אליין...
מענטשן, פריינט און גוטע ברידער
שטורמדיקע צייטן, שטורמדיקע לידער
און איך בין אומעטום אליין.

אויסגעשפרייט די הענט צו אלע סאָנען
צו אלע פארבן פון דער וועלט.
געבענטשט, די זון, געבענטשט דעם העלד
און אליין פאר זיך אַ רגע פרייד נישט צו דערמאָנען

אליין, אליין אראָפגעבייגט דער דוקן
די אָרעמע אין האַרץ—זיי זענען אזוי שטאַלץ.
זיי בוקן זיך פאר שטיין, זיי בוקן זיך פאר האַלץ
אי נאָך אַ טריט... איך וועל פאר זיי זיך בוקן

אי מיינע הימלען ווערן בלייכער אלץ און גרויער
אי מיינע אָפגרונטן ווערן אזוי טיף...
איך האָב אמאָל געגרייט צום קאמף מיט לוסטיקייט אשיף
און אָנגעזאַמלט אַ האַרץ מיט טרויער.

1916

פ א ר ו ו ע מ ע ן

פאר וועמען איז די גאנצע וועלט? אויב נישט פאר מיר?
די זון פאר וועמען שיינט, די נאכט פאר וועמען שחייגט?
פאר וועמען גרינט, פאר וועמען בליט, אויב נישט פאר מיר?
און דו... דו מעגסט מיך האָבן פיינט —
דו שמייכלסט אויך פאר מיר

דאָס גרינע ווערמל, וואָס הילט זיך איין אין גרינס פון בוים
דעם אַדלערט פלי, דער שפּרינג פון ווילדן לייב —
אַלץ רייצט מײן האַרץ:

דער בליץ, דער ים דער שטיִלער טוֹליענדיקער וואַלד,
און יעדער בוים אויפסניי, און יעדער בלאַט אויפסניי.

דיין פעס, דיין בייזלע ער קאָפּריו, ווי שלעכט דו ביזט!
דיין אויג, דיין יעדער בויג, ווי שיין דו ביזט!
גאָר אַלץ פאר מיר: דער פיין פאר מיר, דאָס גליק פאר מיר —
ווי הייט מײן בליק דערגרייכט,
ווי טיף מײן האַרץ פאַרנעמט...
1919

נאָד מיר

און אלץ וועט זיין, וואָס איז געווען,
נאָר איך וועל מער די זון נישט זען.

די הידרע שלעכטס וועט רייטן פריי
פון לאַנד צו לאַנד, פון לאַנד צו לאַנד-
מיליאָנען קנזכט, אין קייט פון שאַנד,
באַגריסן זי און דיגען טריי.

נאָר שטערן וועלן ברענען הויך...
פון יעדן קרבן בלייבט אַ רויך,
פון יעדן עטרייט אַ שיינע ליד,
אן אַפגעמעקטער לעבנכטרייט...

פון וואָס איך טרוים? אין וואָס איך גלויב?
דער ווינט, דער ווינט, דער צוקונפט-וו גט,
ער וועט אַרומשראַגן מיין שטויב...

1922

מיין גלויבן...

איך וואָלט שוין נישט געגלויבט אין קיינעם,
איך האָב אַזעלכע שלעכטע שכנים...
ווען נישט די בלויקייט איבער מיר,
ווען נישט דער הימל איבער מיר.

וואָלט שוין לאנג דעם טייל אָפּגעגעבן
דעם לעזט אַנקער פון מיין לעבן...
ווען נישט דער קוואַל, וואָס שפּריצט
פון באַרג,
ווען נישט די הויפקייט פון דעם באַרג.

ווען נישט דער ערשטער גראַז פון פּריילינג,
מיט דעם ווייסן שכעלערלינג פון פּריילינג,
ווען נישט די פּאַליע - שפּיל פון ים,
ווען נישט די טיפקייט פון דעם ים...

איך וואָלט שוין לאנג פאַ-מאכט די אויגן,
ווען נישט דער העלער רעגנבויען,
ווען נישט די שטערן - פאַל פון נאכט,
ווען נישט דער טאָג, וואָס קומט נאָך נאכט;

1923

מאמע - ערד

אין די אָדערן מיין פֿלויט —
רויט ווי דיינע רויזן, ערד!
זאָפט פֿון דיינע פֿרוכטן, ערד!
מאָמע - ערד.

מענטשן דאַרפֿן גליקלעך זיין
אויף דיין גרינעם רוקן, ערד.
מענטשן זינדיקן מיט שווערד...
מאָמע - ערד.

מענטשן צויענען זיך מיט פֿלויט
און צעברעקלן וועלט און ערד,
בלייבסט דאָך אַלץ אַ גרויסע ערד.
מאָמע - ערד!

אַלע שמוצן נעמסטו צו;
הינט געפֿגרטע און פֿערד...
בלייבסט דאָך אַלץ אַ ריינע ערד,
מאָמע - ערד...

1924

א י א י י

מיט אייך אין די זומפן
אין שטענדיקן שימלען...
וועל איך נישט פארגעסן
א בליק צו די הימלען.

מיט אייך אין פארברענגען
אין פרייד און אין טאנצן —
נאָר דאָרט, וווּ מיין חלום —
איז אַן אייך אינגאָנצן.

די לידער אפילו,
וואָס איך וועל אייך געבן,
דאָס לעבן נישט קאָרגן
אין קאָמף פאַרן לעבן.

פון אייערע טייגן
בין איך דאָך געקנאָטן, —
איך לעב און וועל לעבן,
ווי איר האָט געבאָטן.

נאָר דאָרט, וווּ מיין חלום
באַהאַלט זיך אין שווייגן —
דאָרט וועט איר נישט קומען,
דאָרט וועט איר נישט שטייגן.

1922

מענטשן האָבן לייב

עס האָבען מענטשן לייב
א גוטן פרעס...
א חנופהלע,
אָנאויסגעטראַכטן נס.

עס האָבען מענטשן פיינט
א שטאַלצן קאַפּ...
זיי הייליקן עס דאן
ווען מען האַקט עס אָפּ...
1925

עס האָבן נישטיקע מענטשן

עס האָבן נישטיקע מענטשן
רכילות גערעדט און געשפּאַסט.
און איינער וואָס קאָן בלוטיק ליידן
האָט מאַכטלאָז געהאַטט

איז דער איינער אַוועק פון די אַלע
אין אָפענעם פעלד זיך געשטעלט...
צעטראָטן זיין שלאַנגישן צאָרן
שוו דערנאָך זיך צעוויינט פאַר דער וועלט.

האָבן גראָזן זיך פריילעך צעשמייכלט
און גערופן דעם איינעם צו זיך...
האָבן שטיינער געזאלבט זיך מיט שטראַלן
און גערופן דעם איינעם צו זיך...

1923

איך האָב געזען

איך האָב געזען דעם גרעסטן יום טוב
און דעם גרעסטן טרויער,
דעם לעצטן פּאָן, וואָס האָט געפּלאַטערט
אויף אַ טויטן מויער.

דעם שטראָם פון ים און גאנג פון לעבן
און שטראָמען בלוט אויף ימען,
איך האָב געזען פיל געטער פּאַלן
און גרויסע שטעט אין פּלאַמען.

איך האָב געזען דעם פּלאַנק פון שלעכטס
פאר קומענדיקע צייטן
און נישט געהאַט האָב איך קיין האַרץ
צו גלויבן אין די שטרייטן.

וואָס מער געטומלט האָט די וועלט,
נאָך קנאַפער האָט מיך דורכגענומען;
איך האָב געטראַכט, און טראַכט ביז היינט:
משיח וועט נישט קומען...

1922

איז פלאַמען שטייט די וועלט

אין פלאַמען שטייט די וועלט
און וואַכעדיק איז היינט די ערעק פון טויט
וואָס דורות האָבן לאַנג געפלאַנצט —
צעשטערט אין איין טאָג.

מיין פריינט! וואָס גייט מיר אָן דער טומל?
מענטשן - דורות! זיי פארגייען
זיי די שנייען.
וואָס גייט מיר אָן דאָס אַלץ, וואָס זיי צעשטערן
און אַלץ, וואָס שוואַכע הענט
באַנייען ווידער?
היינט איז זונטיק
פריילינג קומט,
פריילעך קלאַפט מיין האַרץ
און האַפט אויף בלומען,
גראַז וועט גרינען זאָפטיקער
דאָרט וווּ וואַסער - שטראַמען לויפן...

און אפשר וועל איך זיך פאַרליבן?
אין אפשר וועל איך שטארבן אויף די בלומען?

1922

מיין לולקע

רויכער, לולקע, רויך געדיכט
און פערשלייער מיין געזיכט...
עס זאל קיינער נישט פארשטיין.
צי איך לאך היינט, צי איך וויין.

רויכער, לולקע, געבל - איין
אין א דינעם געץ מיין זיין.
זאל דאס ביזע פון דער וועלט
אל - דאס ביין זאל זיין פארשטעלט!

רויכער, לולקע כישוף - רויך!
אין פארזיג מיך זיס און וויין
אין אלליין זאל נישט פארשטיין -
צי איך לאך היינט, צי איך וויין.

1919

אויסגערויכערט

ערגעץ האָב איך ווען געצילט,
בלויער רויך האָט מיך פאַרהילט...
שטיל און רויק, דרויסן נאַכט זיך —
אויסגערויכערט און פאַרטראַכט זיך.

יעדער טאָג ווערט פּלוצלינג שיין,
ווען עס נעמט די זון פאַרגיין,
ווען די לעצטע טיר פאַרמאַכט זיך —
אויסגערויכערט און פאַרטראַכט זיך.

וואָס איז מיר דאָס ביסל רויך?
צי דעם דאָזייגס גאַנצער תּוֹך?
אַך, לעבן לעב איך, ווי עס מאַכט זיך —
אויסגערויכערט און פאַרטראַכט זיך.

1919

עס זוכט א גאָט...

עס זוכט א גאָט מיין תפילה...
נישטאָ קיין גאָט... איך וויר
אין זיין נישט זיין אפילו
אין ער אַלמעכטיק גרויס.

עס זענען מיר די לענדן
פון ראנגלען זיך אין תהום...
מען מוז צו גאָט זיך ווענדן,
ווען אומעטום איז סדום...

ווען חניפה איז געוואָרן
דער העגווייזער אויף דרערד —
אָ, בלומען אין דעם קאָרן
מיר זענען זיך באַשערט.

אָ, שטערן אין די הימלען!
פון אייך פאַר מיר איין שטראַל,
ווען אַלטע וועלדער דרימלען —
רוישט נאָנט אַ יונגער קוואַל...

מיך וועט נישט איבערצייגן
די פראַזע און דער שפּאַט...
האַרץ! אין דעם טיפּסטן שווייגן
איז גאָט געבליבן גאָט...

1925

מיין ביינערנע פלייצע

נישטאָ, נישטאָ דערצו קיין עצה
מיין האַרטע, מיין ביינערנע פלייצע...
זי שוין אזא!
קיינער קלאַפט נישט אין איר מיט גערודער
מעשה גוט - ברודער...
מיין האַרטע, מיין ביינערנע פלייצע -
זי איז שוין אזא...
מען קאָן נאָך צעקלאַפּן די הענט.

זון אלע מינע יאָרן
בין איך קיינמאָל נישט געוואָרן
מיט מענטשן אָן אייגענער מענטש.
עפעס שטענדיק אַ ווענטל,
עפעס פעלט אַ פּראָצענטל
און אפשר... צופיל מענטש.

אַבער מינע אַרעמס פאַרלאַנגען.
ווי אונטערנעשניטענע זאַנגען...
ביי יעדער פּאָגעגעניש.
ביי יעדער געזעגעניש...

1923

מיד בין איך

מיד בין איך... און מיר איז גוט
אין מיין מידן האַלבן טויט.
עס פטר'ט אָפּ אין איין מינוט
אַלע סמקות, זאָרג און צייד.

נאָר דאָס לעבן גיט אַ שטויט
און דער שטויט טוט זייער וויי...
הויב איך אויף זיך מיד און ביז
ווייס איך, וווּ און ווען איך גיי.

האַלב פאַרהלומט, האַלב אין זאָרג,
קיינמאָל נישט איגאָנצן וואָך.
און מיר דאַכט זיך, אַז איך באַרג
ציי די מענטשן מיט און שפּראַך.

כ'שפּרינג ארויס פון נע - ונד
און איך ראַנגל זיך מיט די,
וועלכע זענען מיר אין פּיט
פּרעמד און גלייכגילטיק סיי ווי...

925

אין וועג

וואגאָנען האָטעלן
און ווידער געפאָרן...
וועמען זשע זוך איך
און וועמען פערלאָרן?

די באַנען צערייסן
די ליידיקע מיילן...
די באַנען צעטרייסלען
די זוניקע זיילן...

1925

א י ן ק א ס ע

אין קאפע אויף א טישל ליגט די וועלט,
זיי א נאקעטע פרוי
און יעדער איינער שמוצט, זיי אים געפעלט
און חשובנט זענדיג:

אידעען זי וואָס פאָדאַרף מען אידעען?
פאַר מיר לעבט אַן/אידעע איין שעה...
פאַר מענטשן ז און זייערע זייען-געשרייען
איז מער זיי דער מאַגן נישטאָ.

ליבע צום צוהייטן!
דאָס האָבן שוואַכע אויסגעקלערט —
מען זאָל זיי נישט טויטן,
זיי ווערעם אויף ררערד...

נעחיסן ז אַ קלאַג - ליד, אַ קרעכץ...
די וועלט וועט שוין בעסער נישט זיין:
עס לעבט און זאָל לעבן דאָס שלעכטסט...
סעלגער! אַ גלעזעלע זיין!

1951

היינט זעען מיר גאָט

היינט זעען מיר גאָט אין דער וואַכעדיקייט
אין מאָרגן איז וואַכעדיק גאָט...
דער עיקר איז טראָגן די פלייצעס
אין שוועבן אין וועלט - קאראהאָד.

היינט זעען מיר גרויס מיט נשמה
אין מאָרגן, ווי מילבעלעך קליין.
דער עיקר איז זוכן די שיינקייט
אין לעבן אַביסעלע שייין.

אַפילו אין זינד און פארברעכן
זיך אויפהויבן העכער פון זיך.
דער עיקר איז פילן דאָס לעבן
אין לעבן זאָל פילן דיין „אין...“

1926

כ'ועל אויפשטיין באגינען

כ'ועל אויפשטיין באגינען
אין לויטערן פרי.
כ'ועל גיין אין די גראָן
אין טוי ביז די קני.

ווי אַ הירש וועל איך שמעקן
די ניכטערע לופט
אין קוקן און האַרכן
מען יאָגט, צו מען רופט ז

מען וועט שוין נישט הערן,
גישט זען מער די שטאַט...
ווען איך וועל זיך גריסן
מיט הימל און גאַט...

1919

אויפשטיין באגינען
אין לויטערן פרי

ווען דו וואָלסט

ווען דו לייענסט מיינע אויגן,
וואָלסטו מיין האַרץ געזען —
ווען דו וואָלסט מיין האַרץ געזען,
וואָלסטו מיין פרייד געווען.

ווען דו וואָלסט מיין פרייד געווען
אין עלענדן פאַרנאָכט...
וואָלסט איך דיר אַ באַרויקטער
מיין מידן קאַפּ געבראַכט...
1919

ר כ י ל ו ת

רכילות, הי קלעפיקע שלאנגען
פארזויקלען מיין הארץ.
די זון איז נאך ווייט נישט פארגאנגען—
דער טאג איז שוין שוואַרץ.

און קיינער... דאָס ווייס דאָך נישט קיינער,
זוי ס'גיהנומ'ט מיין בלוט.
אז שטיינער אנטלויפן, מיט שטיינער
צעקלאפן מיין וואַנט.

צעלאַכן זיך ווילד ביז משוגע
אין לויפן פון שטאַט,
פון אלע די ניקטערע קלוגע,
וואָס לעצטערן גאָט...

1028

ג ר י נ ט

גרינס! אביסעלע זאפטקן גראָן...
איך בין אזוי מיד.
פון מלחמה און שלום.
פון פריינט און פון פיינט —
מיד...

גרינס! ליגן אויף דער ערד
מיט די אויגן צום הימל,
מיט די אויגן אריין אין דער בלויקייט
בין פארשטארבן...
בין די נשמה וועט ווערן
אזוי בלוי, ווי דער הימל.

אנדערע האַנדלען מיט געלט און מיט לעבנס,
אנדערע זיגן מיט פאלש און מיט אמת —
איך בין נישט מער, ווי א טרוימער,
איך בין נישט מער, ווי א זינגער —
איך בין פארליבט אין אביסעלע גרינס...

1922

איד האָב גער דט

איד האָב גערעדט... ווען דאָס שווייגן איז נוצלאָז געוואָרן.
ווען פערשוועכט איז דער ריינסטער פאַרקנס...
איד האָב געפרעסן מיין בלוטיקן צאַרן
צו אַלעמענס לאַכן און שפּאַס.
איד האָב געפרעסן מיין בלוטיקן צארן
און זיך געטיילט מיט די הינט פון דער גאַס.

איד האָב גערעדט... איד האָב פון ווייטיק געשריבן.
איד האָב מיין ווייטיק געוואָרפן אין גאַס...
אַבער דאָס טיפּסטע, וואָס איד האָב פאַרשוויגן:
מיין ביטערן, מאַכטלאָזן פעס...
אַבער דאָס טיפּסטע, וואָס איד האָב פאַרשוויגן...
וואָס ווייסט די גאַס?

ד י צ י י ט

די גרויע צייט זי טראַגט אויף אירע קאלטע פלייצעס
דאָס ביטערע באַגאַזש פון אינווער דור.
וועהן? צו וואָס? זי פּרעגט אונז נישט קיין עצות,
זי איילט זיך נישט און געניצט אויס אַ יאָר.

זי טראַגט א זאַק, אין זאַק אַ מענגע זעקלען.
דיינס אַ טאָג און מיינס אַ שעה...
דעם רייכנס פרייד, דעם קבצנס ברעקלעך -
זי גייט, זי קריכט פאַרויס.
זי גייט אַוועק...
אין שטענדיק איז זי דאָ.

1924

מיין עלנט

עס ווילט זיך מיר נעמען, מיין עלנט!
זי א קינד אין א וויגעלע לייגן,
פארמאכן די אויגן
אז וויגן, און וויגן...

מיין עלנט! כ'האָב דיך פארשוויגן,
כ'האָב דיך אונטערגעוואָרפן אויף פרעמדע,
אויף פינסטערע וועגן.
מיין שטאַלץ און מיין גרויסקייט,
מיין בלויער פארמעגן,
מיין קינד און מיין פריינט,
מיין עלנט!

1924

מיר זענען א טרעפל

מיר זענען א טרעפל... אויף אונז וועט שוין שפרייך
די צוקונפט מיט זיכערע טריט.
מען וועט אונזער פארמעז פארבייטן אויף אייזן,
פארטויבן וועט שטאָל אונזער ליד.

אין אונזערע קינדערישע טעג איז געלעבן
די זון אויף דער גאס, ווי אין פעלד
איצט גיהנומט און רעדלט אויף גאסן און וועגן
די זון איז פון ריזן פארשטעלט...

מיר שווינדלען, מיר שמוגלען מיט פארשע פאטענטן,
מיר כאפן די צוקונפט מיט געוואלט...
מיר אלע, וואָס לעבן נאָך מיט סענטימענטן
סיר אלע, מיר זענען שוין אלט.

1926

א י נ ה א ל ט

	דו ביטט געווען
	דיין וויסע קני
25	מיין קליינע
26	הנאה
27	מיר וועלן ברענען
28	פלייד
29	ווי העראָגליפן - שריפט
30	זיי מיר מוחל!
31	מיר
	ביים ים
	פארנאכט ביים ים
	לענאַראַ
37	ווייט אינמיטן ים
38	אַ ליידיק שיפּל
39	צו דער זון
40	מיר גייען אין ווייסן
41	ים
42	אין ליוואדיע
43	נאכט ביים ים
44	

צייטיקע טרויבן

	שטערן אין הימל
	פלאַמען - רינג
	טאנץ!
	אן אטעם
	דיינע געכט
	זען איך קום פון דיר
	דיינע הענט
	עס טויט
	לייליח
	זען עס קומט די שעה
	מינע
	די ליפן
	מיידלשע יאַרן
	מיין טור
	מזבח
	קאלינעס
	נאקעט
	דיינע קליינע אויערן
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	

77	קוימענקערער
78	די בערן טאנצן
	אויפן דעכל ליגט א קעצל
83	א קעצל לויערט אויף א פויגל
84	כ'האב א קעצל
85	דער מעצענאט
86	דריי קעפלעך
87	די שווארצחנודיקע
88	האָסט פאָרוויינט
89	אין פארין
90	אויף דער גאס
91	די קליינע
92	ביי דער סין
93	די בריקן
94	צוויי מענער
95	א זונה
	האַרפּסט-גאַלד
99	אין גארטן
100	שפיגוועבס
101	וואָס מערער בוימער
102	א רעגנדר טראָפּנט
103	דאָ איז זיך גוט צו זינגען
104	דער גארטן שווייגט
106	רענדלעך
106	א קאָראָהאָד
107	נאָסטורציעס
108	נאָסטורציעס
	ווינטער
111	קראָ

46	באַניען
47	פּרימאַרן - צייט
48	ביים כאָאָס
49	צי ווייל דער שטיין
50	אַ קום צום ים
51	אין וועג
51	ס'זאָט דער ווינט נישט
52	די ווינטלעך וועלגערן
53	מיט א פישער
54	אין קרים
55	נישטאָ קיין ווינט
56	אין ווייטן שיין באַגאַסן
	פילדער
	מין ביאָליסטאָק
	דער גרינער פאַפּונאַ
61	פאפקע!
62	אין דעם אָרעמען קוואַרטאַל
63	ביינאכט
64	גאַמען
65	אין שאָטן
66	א שגירעלע פערל
67	גאַסן
68	שפּרייזנדיק ביינאכט
69	אויף די זייטיקע אַלייען
70	ס'איז גוט מיט אייך
71	א גאַבעלן
72	די שוואַנען
73	אין קאָזמיערוש
74	די בעריאָקע
75	די קאַשטאַנעס בליען
76	עוהרית

147	אויב די פארשטייט נישט	112	אין חודש שבט
148	אין שווייגן	113	אויפן בארג
149	אין יענער שעה	114	ס'וועט ארויס א שניי
150	א גאנצע נאכט	116	א ווייסע וועלט
151	מיין רוף	117	אין פעלד
152	זון - פארגאנג	118	ווייסע פערענעס
153	אויפן העכסטן מויער	119	א גלגול
154	דאָס וועט אַריבער	120	כ'וועל נעמען א שופר
155	ספקות	121	בלויז פּעדערן
156	אפשר בין איך דער לעצטער	122	ווינטער - בעז
157	עלדאָראַדאַ	123	רויטע טולפאנעס
	מיין אינסטינקט		
161	דער לעצטער אמת		רויזן
162	עלנט	127	רויזן
163	דער המון	128	גישט קיין חלום
164	פארקירעווע	130	עס שרעקט שוין דער טאָג
165	א שיף	131	איך ליג אויפן גראָז
166	זון גוססעט	132	פּרילינגס = ליד
167	א שעה נאָך בעילה	133	אויפן טייך
168	ווי דאָס ליד	234	קוקט צו די שטערן
169	דער גערטנער	135	קים צופאַרן
170	אויף לייכטע פליגל	136	רייסן א בלימל
171	די ערד	137	דער יונגער פישער
172	אין פארקלעמטע שעהן	138	וויסטו?
173	אונטערטעניקייט	139	פּרילינג
174	געזען א מלחמה	140	פּרילינג
175	צום קריטיקער		
176	ציגיינעריש		אומרו
178	צום שטאַטישן	143	מיין געזוכטער פריינט
179	אלע תאוות איינגעשלאָפן	144	אין וואַגאָן
180	געזענענונג	145	א שטיין וועט גיכער
	צוואַנציק יאָר	146	דער קרייז ווערט קלענער

209	פאר וועמען ?	181	זאל דין אפהיטן גאט
210	גאך מיר	182	אויף בלוטיקן פארמעט
211	מיין גלויבן	183	שיפור = ניכטער
212	מאמע = ערד	184	איך אויף צו להכעיס
213	אן איך	185	צו די קעמפער
214	מענטשן האבן ליב	187	ווערטער זענען איבעריק
215	ס'האבן נישטיקע מענטשן	188	גארנישט
216	איך האב געזען	189	א שטוב
217	אין פלאמען שטייט די וועלט		
218	מיין לילקע		
219	אויסגערויכערט	193	שטימונגען
220	עס זוכט א גאט	194	איינזאמקייט
221	מיין ביינערנע פלייצע	195	מיין ציטער פאר דיר
222	מיד בין איך	196	מיין הארץ
223	אין וועג	197	פון אלע שטימען
224	אין קאפע	197	גיב א זוך
	היינט זען מיר גאט אין	198	כ'האב געגלויבט
225	דער וואכעדיקייט	199	דיין שקר
226	כ'וועל אויפשטיין באגינען	200	שוין נישט פאר אינו
227	ווען דו וואלסט	201	נ, קום אהער!
228	רכילות	202	איז יא געווען?
229	גרינס	203	צו איינעם
230	איך האב גערזט	204	אינטרמעט
231	די צייט	205	מיר איז אומעטיק
232	מיין עלנט	206	מיטן ווינט
233	מיר זענען א טרעפל	207	אויב ערגעץ
		208	אייביק אליין

